

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Β΄

Έκτακτη συνεδρίαση 13^{ης} Ιουνίου 2018

Ωρα έναρξης: 4.10 μ.μ.

Αρ. 30

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Καλό απόγευμα.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, δηλώστε τις παρουσίες σας. Δηλώστε τις παρουσίες σας, να διαπιστωθεί η απαρτία.

Ανακοινώστε αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε, υπάρχει απαρτία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τη γραμματέα να ενημερώσει το σώμα ποιοι βουλευτές απουσιάζουν σε αποστολές της Βουλής στο εξωτερικό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν απουσιάζει κάποιος βουλευτής, κύριε Πρόεδρε, σε αποστολή στο εξωτερικό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω απουσιάζει ο κ. Χατζηγιάννης.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι παρών τελικά; Ακύρωσέν το; Είναι λάθος που έκανα. Μεγάλο, τεράστιο λάθος!

Κύριε Σιζόπουλε, δε θα σας δώσω το λόγο, γιατί θέλω να διαβάσω... Δεν έχουμε μπει στη συζήτηση...

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Βασικά είναι για την απουσία του συνάδελφου Κωστή Ευσταθίου, ο οποίος απουσιάζει στο εξωτερικό για πολύ σοβαρούς προσωπικούς λόγους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το γνωρίζω, ναι.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Και ήθελα απλώς να ενημερώσω.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ένα από τα πιο ανησυχητικά παγκόσμια περιβαλλοντικά προβλήματα, εξίσου σημαντικό με το φαινόμενο του θερμοκηπίου και την τρύπα του όζοντος, αποτελεί και η ερημοποίηση, η υποβάθμιση δηλαδή της γης σε ξηρές και ημίξηρες περιοχές, ως αποτέλεσμα της κλιματικής αλλαγής, αλλά και της ανθρώπινης δραστηριότητας. Η διεθνής κοινότητα έχει αναγνωρίσει από καιρό ότι η ερημοποίηση συνιστά μείζον οικονομικό, κοινωνικό και περιβαλλοντικό πρόβλημα. Για το λόγο αυτό τα Ηνωμένα Έθνη καθιέρωσαν τη 17^η Ιουνίου ως Παγκόσμια Ημέρα κατά της Ερημοποίησης και της Ξηρασίας. Εγκαταλείποντας τη γη, αυτή χάνεται. Χάνεται μαζί και η ευκαιρία για αξιοποίησή της. Για αυτό το λόγο είναι σημαντικό να γίνει κοινή συνείδηση ότι η ερημοποίηση και η ξηρασία βρίσκονται σε εξέλιξη, γεγονός που καθιστά εξαιρετικά επείγουσα τη λήψη μέτρων που θα αποτρέπουν την περαιτέρω επέκτασή τους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η 20^η Ιουνίου έχει καθιερωθεί από τη διεθνή κοινότητα ως Παγκόσμια Ημέρα Προσφύγων. Αυτή τη μέρα τιμούμε τη δύναμη και το κουράγιο εκατομμυρίων ανθρώπων που αναγκάστηκαν εξαιτίας πολεμικών συρράξεων ή διώξεων λόγω καταγωγής, θρησκείας ή πολιτικών πεποιθήσεων να εγκαταλείψουν τις πατρογονικές τους εστίες και να ζήσουν ως πρόσφυγες ή εκτοπισμένοι.

Η Κύπρος γνωρίζει δυστυχώς τι σημαίνει προσφυγιά, αφού εδώ και 44 χρόνια διακόσιες χιλιάδες Κύπριοι βιώνουν την πίκρα του ξεριζωμού, μετά τη βίαιη εκδίωξή τους από τα σπίτια και τις περιουσίες τους λόγω της τουρκικής εισβολής και κατοχής. Ως Βουλή των Αντιπροσώπων εκφράζουμε τη συμπαράστασή μας στους πρόσφυγες κάθε εθνικότητας και καταδικάζουμε για ακόμα μια φορά την καταπάτηση από την Τουρκία του δικαιώματος επιστροφής στις πατρογονικές εστίες όλων των Κυπρίων προσφύγων.

Πριν προχωρήσουμε στο Κεφάλαιο Πρώτο της ημερήσιας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία και για το οποίο και πάλι δε θα διαβάσουμε τις εκθέσεις, απλώς μια, ας θεωρήσετε, πληροφόρηση.

Όταν καθυστερήσουμε την έναρξη της ολομέλειας, έχουμε πρόβλημα με το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, διότι δεν μπορεί να κρατήσει πέντε ή δέκα λεπτά ανοικτή την εκπομπή και να μας περιμένει, και για αυτό έγινε και μια επιπλέον... Δηλαδή τα τρία-τέσσερα λεπτά καθυστέρηση έφεραν άλλα τρία-τέσσερα λεπτά, μέχρι να ενωθούν. Απλώς να το έχετε υπόψη σας.

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Πρώτο της ημερήσιας διάταξης, όπως έχω πει.

Το πρώτο θέμα πιλοφορείται «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018». Είναι πρόταση νόμου των κ. Νικόλα Παπαδόπουλου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, Μαρίνου Σιζόπουλου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, Μιχάλη Γιωργάλλα, βουλευτή της Αλληλεγγύης, και Γιώργου Περδίκη, προέδρου του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε να καλυφθεί...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό. Ο κ. Γιωργάλλας;

Ο κ. Σιζόπουλος.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αν μου επιτρέπτε διαδικαστικά, πριν να ξεκινήσουμε τη συζήτηση του συγκεκριμένου θέματος, παρά το γεγονός ότι είμαι από αυτούς που έχουν υπογράψει την πρόταση, μετά από ένα σοβαρό και έντονο προβληματισμό, θεωρώ ότι πάλι η πρόταση αυτή, και να εγκριθεί, δε θα δώσει λύση στο συγκεκριμένο πρόβλημα, δεδομένης της απόφασης του Εκλογοδικείου, αλλά και στηριζόμενος στην πρόταση την οποία

κατέθεσε ο Γενικός Εισαγγελέας στην κοινή σύσκεψη με εσάς και τους αρχηγούς και τους εκπροσώπους των κομμάτων. Θα ήθελα να ρωτήσω και να θέσω ενώπιον του σώματος αν οι κοινοβουλευτικές ομάδες όλων των κομμάτων και οι ανεξάρτητοι βουλευτές είναι διατεθειμένοι να στηρίξουμε την αλλαγή του συντάγματος, για να δώσουμε οριστική λύση σε αυτό το ζήτημα. Εάν και εφόσον αυτό είναι αποδεκτό, εγώ από την πλευρά τη δική μου είμαι έτοιμος να καταθέσω συγκεκριμένη πρόταση για την αλλαγή του συντάγματος, καθώς και τη συνεπακόλουθη πρόταση νόμου για τον τρόπο πλήρωσης της θέσης. Αυτό γιατί ακριβώς θεωρώ ότι είναι ο μόνος τρόπος, για να υπάρξει λύση του προβλήματος. Από εκεί και πέρα, σεβόμενος τις οποιεσδήποτε πρόσθετες απόψεις έχουν συνάδελφοι, που πρέπει να ρυθμιστούν με το θέμα του συντάγματος, είμαστε έτοιμοι στη συνέχεια να συζητήσουμε ενδεχομένως και άλλη τροποποίηση, που να καλύψει τις δικές τους ανησυχίες ή ενδεχομένως τις δικές τους θέσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ είχα αντιληφθεί ότι έχετε μια πρόταση, δεδομένης της αλλαγής του συντάγματος, και μια άλλη που έχει ήδη κατατεθεί, που ήταν στη βάση ότι δε θα γίνει αλλαγή του συντάγματος. Εσείς λέτε ότι μπορεί να πάει στην αρχική πρόταση, εάν υπάρχει συναίνεση, που δε νομίζω, αλλά να δώσω το λόγο στον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τη συζήτηση αυτή την έχουμε κάνει αλλού.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Χαιρετίζω την πολύ ορθόδοξη πολιτικά θέση του συνάδελφου του κ. Σιζόπουλου, ότι η πρόταση νόμου χωρίς την αλλαγή του συντάγματος είναι out of νομικής και συνταγματικής ουσίας και είναι ένας πολιτικός πολιτισμός το να κάνει μια έκκληση για το αν υπάρχει οποιαδήποτε διαφοροποίηση από οποιοδήποτε κόμμα.

Δε χρειάζεται να πούμε οποιοδήποτε άλλο επιχείρημα. Απλώς να δηλώσουμε ότι εμείς δεν έχουμε αλλάξει άποψη και είναι συνειδητή η θέση η οποία έχει εκφραστεί στο παρελθόν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, κύριε Σιζόπουλε, είναι καθαρό ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός δε στηρίζει αλλαγή του συντάγματος, οπότε η γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα την οποία θελήσατε να αξιοποιήσετε δεν μπορεί να αξιοποιηθεί και πάμε παρακάτω, όπως έχουν τα πράγματα. Μα οι υπόλοιποι το υποστήριξαν. Οι μόνοι που είχαν ένσταση είναι ο Δημοκρατικός Συναγερμός και με κάποια παραλλαγή, νομίζω, ο κ. Λιλλήκας, ο οποίος ζήτησε και το λόγο.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εγώ θα συμφωνήσω με το σκεπτικό του συνάδελφου, του κ. Μαρίνου Σιζόπουλου, ότι επιβάλλεται τροποποίηση του συντάγματος, και, όσον μας αφορά, είμαι έτοιμος να ψηφίσω τροποποίηση του συντάγματος και μετά τροποποίηση της νομοθεσίας, δεδομένου όμως ότι την όποια αρχή επικαλεστούμε, για να νομιμοποιήσουμε και να περιβάλουμε την απόφασή μας για τροποποίηση του συντάγματος, την ίδια αρχή θα την εφαρμόζουμε για όλες τις περιπτώσεις. Με αυτή τη λογική και αυτό το σκεπτικό είμαι έτοιμος να ψηφίσω τροποποίηση του συντάγματος και μετά τροποποίηση της νομοθεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λιλλήκα, έχω αντιληφθεί ότι ο κ. Σιζόπουλος έχει ετοιμάσει πρόταση στη βάση της εισήγησης του Γενικού Εισαγγελέα, όπως την έχουμε συζητήσει στη Σύσκεψη των Αρχηγών, γιατί νομίζω γνωρίζομαστε μεταξύ μας και έχουμε συζητήσει το θέμα. Να μην ξεκινούμε από την αρχή.

Η πρόταση του Γενικού Εισαγγελέα δεν καλύπτει αυτά που εσείς θα θέλατε να μπουν στη συνταγματική τροποποίηση, άρα έχουμε κάτι το πολύ συγκεκριμένο, με το οποίο, αντιλαμβάνομαι, δε συμφωνείτε. Οπότε δεν υπάρχει λόγος να κάνουμε συζήτηση για μια πρόταση... Πέστε μου, έχετε εσείς άλλη πρόταση;

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Συγγνώμη, εγώ δεν έχω δει την πρόταση τη συγκεκριμένη του συναδέλφου Μαρίνου Σιζόπουλου. Όταν μου δώσει την πρόταση τη συγκεκριμένη, λέω εκ των προτέρων ότι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όταν λέω ότι βασίζεται σε αυτό που λέει ο Γενικός Εισαγγελέας δεν είναι τίποτε διαφορετικό από αυτό που συζητήσαμε. Τώρα το λεκτικό, αν άλλαξε μια λέξη ή άλλη λέξη, δε νομίζω να παίζει μεγάλη σημασία, αλλά να παρακαλέσω τον κ. Σιζόπουλο, παρ' όλο που είναι άνευ αντικειμένου, αν θέλει, να σας δώσει την πρόταση κάποια ώρα, όταν θα τελειώσουμε τη συνεδρία.

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θεωρώ ότι η εισήγηση του συνάδελφου, του κ. Σιζόπουλου, είναι η ασφαλέστερη, αν μου επιτρέπεται, επιλογή που έχουμε μπροστά μας, καθώς συνάδει πλήρως με την εισήγηση του Γενικού Εισαγγελέα και εμείς δεν έχουμε καμία απολύτως ένσταση να καταβληθεί μια τέτοια εισήγηση για τροποποίηση του συντάγματος, γνωρίζοντας φυσικά ποιο είναι το πιθανό αποτέλεσμα μιας πιθανής ψηφοφορίας ενδεχομένως. Όμως εμείς είμαστε έτοιμοι να ψηφίσουμε και την τροποποίηση του συντάγματος, αλλά και την πρόταση νόμου χωρίς την τροποποίηση του συντάγματος, καθώς εξακολουθούμε να διατηρούμε την άποψη ότι, επειδή κάτι δεν προνοείται ρητά στο σύνταγμα, δε σημαίνει ότι δεν επιτρέπεται να νομοθετούμε για αυτά τα ζητήματα. Αν απαγορεύεται κάτι ρητά στο σύνταγμα, απαγορεύεται να νομοθετούμε. Εμείς θεωρούμε ότι αυτή η αρχή παραμένει. Σεβόμαστε πλήρως τις αποφάσεις φυσικά του Ανωτάτου Δικαστηρίου, αλλά δικαιούμαστε και εμείς να έχουμε διαφορετική άποψη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Και εμείς με τη σειρά μας να επαναλάβω ότι, εξ υπαρχής παίρνοντας στα χέρια τη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα η οποία έχει γίνει με στόχο τη συμμόρφωση προς την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, κρίναμε ότι είναι ο ασφαλέστερος δρόμος, για να μπορέσουμε να ενεργήσουμε, ώστε να αποτρέψουμε αυτή τη θεσμική ανωμαλία που εξελίσσεται με το κοινοβούλιό μας, να παραμένει με 55 μόνο βουλευτές, και ως εκ τούτου κρίναμε ότι θα ήταν καταλληλότερο να ψηφίσουμε και τροποποίηση του συντάγματος, αλλά και τη σχετική νομοθεσία.

Εκ των πραγμάτων φαίνεται ότι το πρώτο δεν μπορεί να γίνει, με τη στάση που επανέλαβε -δεν είναι η πρώτη φορά βεβαίως- εδώ η ηγεσία του Δημοκρατικού Συναγερμού, όμως υπάρχει μπροστά μας η πρόταση νόμου που θα κάνει λιγότερο ασφαλή την απόπειρά μας και η οποία βεβαίως εκτιμούμε ότι θα πρέπει να προχωρήσει και να υπερψηφιστεί την ίδια ώρα που ο Πρόεδρος θα πρέπει -και δε θέλω να προκαταλάβω τη συζήτηση- να σεβαστεί τη μεγάλη πλειοψηφία του κοινοβουλίου, αν έτσι εκφραστούν τα πράγματα, αλλά και τη διακηρυγμένη θέση του υπέρ της συναίνεσης σε ένα καίριο ζήτημα που αφορά αυτό το κοινοβούλιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Με την άδειά σας, από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Λοιπόν, αφού μιλούμε για συνταγματικότητα είμαι υποχρεωμένος να διατυπώσω και εγώ τη θέση ότι για όλους όσοι υποστηρίζουν με την πολιτική τους τοποθέτηση ότι για ό,τι δεν είναι καταγραμμένο με σαφήνεια μέσα στο σύνταγμα δεν μπορεί να νομοθετήσει η Βουλή, αυτό το πράγμα, αφού το αποδέχονται, θα το βρουν μπροστά τους πολύ σύντομα και πολλές φορές. Δεκαεφτά χρόνια βουλευτής έμαθα ότι για ό,τι είναι με σαφήνεια καθορισμένο στο σύνταγμα δεν μπορεί να νομοθετήσει η Βουλή, όχι για ό,τι δεν είναι γραμμένο στο σύνταγμα δεν μπορεί να νομοθετήσει η Βουλή. Όσοι υποστηρίζουν διά της ψήφου τους αυτή την απόφαση του δικαστηρίου, ανεξάρτητα από το σεβασμό ή όχι, διαπράττουν ένα σοβαρό πολιτικό ιστορικό λάθος και θα το βρουν μπροστά τους.

Δεύτερον, ναι, υπάρχει η άποψη του Γενικού Εισαγγελέα, όπως υπήρχε και για τα προηγούμενα επί του συγκεκριμένου θέματος. Είπε και άλλες φορές την άποψή του ο Γενικός Εισαγγελέας, αλλά αποδείχθηκε ότι ενώπιον δικαστηρίου δεν είχε την ίδια επιτυχία που έχει ανάμεσά μας. Άρα, μπορεί μεν να είναι ασφαλέστερη η οδός που προτείνει ο Γενικός Εισαγγελέας, δηλαδή η τροποποίηση του συντάγματος, αλλά δεν είναι η απόλυτα ασφαλής. Εμείς, εάν ο κ. Σιζόπουλος καταθέσει την τροποποίηση του συντάγματος, θα την υποστηρίξουμε, για να ακολουθήσουμε την υποτιθέμενη ασφαλέστερη οδό που δείχνει ο Γενικός Εισαγγελέας, διαφορετικά θα πάμε στη δεύτερη επιλογή, όπως πάντα η δεύτερη επιλογή δεν είναι η καλύτερη, να υποστηρίξουμε την πρόταση νόμου που έχουμε καταθέσει.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

Μ. ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η εισήγηση του Μαρίνου Σιζόπουλου είναι απόλυτα ευθυγραμμισμένη με τις υποδείξεις και τις γνωματεύσεις του Γενικού Εισαγγελέα. Εμείς θεωρούμε ότι η αλλαγή του συντάγματος είναι το όλον, η νομοθετική ρύθμιση είναι όμως κάτι. Και μεταξύ του τίποτα και του κάτι επιλέγουμε το κάτι. Και ας αφήσουμε στη συνέχεια ενδεχομένως τους αρμόδιους αυτής της πολιτείας να κρίνουν την πορεία αυτού που σήμερα θα ψηφιστεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Νομίζω να προχωρήσουμε. Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε να καλυφθεί το εντοπισθέν από το Εκλογοδικείο νομοθετικό κενό υπό το φως των πρόσφατων αποφάσεων του στις Εκλογικές Αιτήσεις Αρ. 2/2016 και Αρ. 1/2017 σε περίπτωση που εκλεγεί βουλευτής για οποιοδήποτε λόγο δεν προβεί σε ανάληψη καθηκόντων με βάση το άρθρο 69 του συντάγματος. Ειδικότερα, ρυθμίζεται η διαδικασία πλήρωσης βουλευτικής έδρας, όταν βουλευτής προ της αναλήψεως των καθηκόντων του αποβιώσει ή για οποιοδήποτε άλλο λόγο δεν αναλάβει τα καθήκοντά του, δίδοντας τη νενομισμένη διαβεβαίωση ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων. Επιπρόσθετα, προβλέπεται ότι οι πρόνοιες της πρότασης νόμου θα εφαρμοστούν και αναφορικά με βουλευτική έδρα η οποία υπήρξε ή είναι κενή κατά ή μετά την ημερομηνία διενέργειας της εκλογής της 22^{ας} Μαΐου 2016.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για την πρόταση νόμου «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Νίκος Νουρής

Ανδρέας Κυπριανού

Πανίκος Λεωνίδου

Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης

Πάυλος Μυλωνάς

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιώργος Λουκαΐδης

Άριστος Δαμιανού

Αντρέας Καυκαλιάς

Γιώργος Λιλλήκας

Μιχάλης Γιωργάλλας

Γιώργος Πεردίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους βουλευτές κ. Νικόλα Παπαδόπουλο εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, Μαρίνο Σιζόπουλο εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, Μιχάλη Γιωργάλλα εκ μέρους της Αλληλεγγύης και Γιώργο Πεردίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 11 Ιουνίου 2018. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκε και ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων κ. Δημήτρης Συλλούρης.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμου, ώστε να καλυφθεί το εντοπισθέν από το Εκλογοδικείο νομοθετικό κενό υπό το φως των πρόσφατων αποφάσεων του στις Εκλογικές Αιτήσεις Αρ. 2/2016 και Αρ. 1/2017, σε περίπτωση που εκλεγεί βουλευτής για οποιοδήποτε λόγο δεν προβεί σε ανάληψη καθηκόντων με βάση το άρθρο 69 του συντάγματος.

Ειδικότερα, με την πρόταση νόμου ρυθμίζεται η διαδικασία πλήρωσης βουλευτικής έδρας, όταν βουλευτής προ της αναλήψεως των καθηκόντων του αποβιώσει ή για οποιοδήποτε άλλο λόγο δεν αναλάβει τα καθήκοντά του δίδοντας τη νενομισμένη διαβεβαίωση ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων. Επιπρόσθετα, προβλέπεται ότι οι πρόνοιες της πρότασης νόμου θα εφαρμοστούν και αναφορικά με βουλευτική έδρα η οποία υπήρξε ή είναι κενή κατά ή μετά την ημερομηνία διενέργειας της εκλογής της 22^{ας} Μαΐου 2016.

Σύμφωνα με τους εισηγητές της πρότασης νόμου, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις σκοπεύεται η αποκατάσταση της θεσμικής ομαλότητας στη Βουλή των Αντιπροσώπων κατ' εφαρμογή του άρθρου 62 του συντάγματος, το οποίο καθορίζει τον αριθμό των βουλευτών.

Υπενθυμίζεται ότι το Εκλογοδικείο στην απόφασή του αναφορικά με την Εκλογική Αίτηση Αρ. 2/2016 κήρυξε άκυρες την εκλογή και την ανακήρυξη ως βουλευτή συγκεκριμένου υποψηφίου συγκεκριμένου συνδυασμού στην εκλογική περιφέρεια Λεμεσού. Προς συμμόρφωση με την πιο πάνω απόφαση του Εκλογοδικείου και αποκατάσταση των πραγμάτων, η Βουλή των Αντιπροσώπων ψήφισε τον περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικό) Νόμο του 2017 [Ν. 82(Ι)/2017]. Ωστόσο, το Εκλογοδικείο σε νέα απόφασή του, στην Εκλογική Αίτηση Αρ. 1/2017, κήρυξε τη διάταξη για πλήρωση μη καταληφθείσας βουλευτικής έδρας της πιο πάνω νομοθεσίας αντισυνταγματική και συνακόλουθα άκυρες την εκλογή και την ανακήρυξη του προσώπου το οποίο είχε καταλάβει την έδρα στην εκλογική περιφέρεια Λεμεσού.

Όπως αναφέρεται στο προοίμιο της εν λόγω πρότασης νόμου, η Βουλή των Αντιπροσώπων, ενασκώντας την απορρέουσα από το σύνταγμα εξουσία της, έχει υιοθετήσει το αναλογικό εκλογικό σύστημα ως το πιο αντιπροσωπευτικό μεταξύ άλλων εκλογικών συστημάτων, το οποίο συνάδει προς τις σύγχρονες δημοκρατικές αντιλήψεις και απολήγει σε δικαιότερη αντιπροσώπευση των εκλογέων, εφαρμοζόμενης τοιουτοτρόπως στην πράξη πληρέστερα της αρχής της λαϊκής κυριαρχίας. Επιπρόσθετα, η διαδικασία εκλογής, όπως επιτάσσει το σύνταγμα, ρυθμίζεται νομοθετικά διά του εκλογικού νόμου, ήτοι του περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμου, όπως αυτός έχει τροποποιηθεί στη βάση δοθείσας εξουσιοδότησης με την τρίτη τροποποίηση του συντάγματος. Συναφώς, οποιαδήποτε άλλη νομοθετική ρύθμιση διαφορετική από τη ρύθμιση που προβλέπεται στον υπό κρίση νόμο θα αντιστρατευόταν τη συνταγματική επιταγή της τρίτης τροποποίησης του συντάγματος.

Πέραν των πιο πάνω, με βάση το προοίμιο της πρότασης νόμου, το ισχύον εκλογικό σύστημα έχει ως επίκεντρο την αναλογική κατανομή των βουλευτικών εδρών στους συνδυασμούς με συγκεκριμένη μεθοδολογία στη βάση και των αποτελεσμάτων παγκύπρια. Ως εκ τούτου, η διενέργεια αναπληρωματικής εκλογής θα αλλοίωνε το αποτέλεσμα της κατανομής εδρών που προέκυψε στις γενικές εκλογές της 22^{ας} Μαΐου 2016 και θα καταστρατηγούσε, στην απουσία σχετικής νομοθετικής ρύθμισης, τη λαϊκή βούληση και κυριαρχία, ιδιαίτερα επειδή η υπό αναφορά έδρα, που δικαιώθηκε στο συγκεκριμένο συνδυασμό, προέκυψε από την κατανομή των αχρησιμοποίητων υπολοίπων που αυτός συγκέντρωσε σε όλη την επικράτεια της Δημοκρατίας κατά τη δεύτερη κατανομή.

Επιπρόσθετα, όπως αναφέρεται στο προοίμιο, η απόφαση του Εκλογοδικείου δεν έχει ακυρώσει την εκλογή ούτε την κατανομή των εδρών στους συνδυασμούς αλλά μόνο την εκλογή και την ανακήρυξη του συγκεκριμένου επιλαχόντος ως βουλευτή. Παράλληλα, αποτελεί αδιαμφισβήτητο γεγονός ότι η διαδικασία κατανομής των βουλευτικών εδρών εκάστου συνδυασμού ολοκληρώθηκε βάσει του ισχύοντος εκλογικού συστήματος, συνακόλουθα δε οι έδρες παραχωρήθηκαν σε κάθε συνδυασμό από το Γενικό Έφορο Εκλογών.

Περαιτέρω, όπως επισημαίνεται στο προοίμιο, δυνάμει του άρθρου 69 του συντάγματος, η απόδοση της ιδιότητας του βουλευτή προηγείται της αναλήψεως των καθηκόντων του στη Βουλή. Η μη ανάληψη των καθηκόντων, δι' εγγράφου παραιτήσεως, από βουλευτή στον οποίο δικαιώθηκε αρχικά η έδρα δεν μπορεί να επενεργεί αρνητικά στο συνδυασμό με τον οποίο εξελέγη αφαιρώντας από αυτόν την εν λόγω έδρα και συνακόλουθα στερώντας από τον πρώτο επιλαχόντα του ίδιου συνδυασμού την κατάληψή της. Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι η μη πλήρωση της βουλευτικής έδρας, η οποία παραμένει κενή, πλήττει την ομαλή λειτουργία του κράτους και ως εκ τούτου κρίνεται αναγκαία η απρόσκοπτη και ομαλή λειτουργία της Βουλής των Αντιπροσώπων ως συντεταγμένου οργάνου εξουσίας με τον προβλεπόμενο αριθμό βουλευτών, ήτοι πενήντα έξι (56) βουλευτές.

Τέλος, στο εν λόγω προοίμιο σημειώνεται ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων αποτελεί το κατεξοχήν αρμόδιο συνταγματικά όργανο για τη νομοθετική ρύθμιση όλων και/ή οποιωνδήποτε ζητημάτων προκύπτουν και/ή απορρέουν αναφορικά με τη διενέργεια βουλευτικών εκλογών και ειδικότερα σε σχέση με την πλήρωση βουλευτικών εδρών. Όπως αναφέρεται, επειδή η νομοθετική εξουσία της Δημοκρατίας με βάση το άρθρο 61 του συντάγματος ασκείται υπό της Βουλής των Αντιπροσώπων εν παντί θέματι και συνακόλουθα αυτή δύναται να ρυθμίζει για οποιοδήποτε μη ρυθμιζόμενο υπό του συντάγματος θέμα, κέκτηται την εξουσία να τροποποιήσει τον υφιστάμενο εκλογικό νόμο, ώστε να αποκατασταθεί η θεσμική ομαλότητα στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Οι εισηγητές της πρότασης νόμου δήλωσαν ότι η κατάθεσή της κρίθηκε αναγκαία για τους λόγους που εκτίθενται αναλυτικά στο προοίμιο της πρότασης νόμου, καθώς και επειδή η εκτελεστική εξουσία, παρ' όλο που παρήλθε μεγάλο χρονικό διάστημα από την έκδοση της τελευταίας απόφασης του Εκλογοδικείου, δεν έχει καταθέσει μέχρι σήμερα νομοσχέδιο στη Βουλή για τη ρύθμιση του όλου θέματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις πιο κάτω θέσεις:

1. Η πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος υιοθετούν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου και εισηγούνται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού δήλωσαν ότι η κοινοβουλευτική τους ομάδα τάσσεται εναντίον της ψήφισής της πρότασης νόμου σε νόμο.

Υπό το φως των πιο πάνω, τα μέλη των κομμάτων που εκπροσωπούνται στην επιτροπή, καθώς και οι βουλευτές μη μέλη της επιτροπής που παρευρέθηκαν στη συνεδρία της επιφυλάχθηκαν να εκθέσουν αναλυτικά τις θέσεις τους επί των προνοιών της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Φαντάζομαι υπάρχουν.

Θα ρωτήσω αν υπάρχει κάποιος που θέλει να μιλήσει, διαφορετικά θα ξεκινήσω με μία σειρά.

Ο κ. Γιωργάλλας θέλει να μιλήσει.

Ναι, κύριε Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Αντιλαμβάνομαι ότι έγινε μια δίκαιη κατανομή του χρόνου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, παρόμοια που έγινε και άλλες φορές. Αντιγραφή.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Το τόνισα, κύριε Πρόεδρε, μια δίκαιη κατανομή.

Αλλά, αν αισθάνονται οι συνάδελφοι ότι ο χρόνος δεν είναι επαρκής, για να αναπτύξουν τις θέσεις τους, επειδή είμαστε οι τελευταίοι ομιλητές, εμείς δηλώνουμε ότι θα σεβαστούμε όσο χρόνο -απεριόριστο- θέλει ο οποιοσδήποτε συνάδελφος και στο τέλος που θα μιλήσουμε αναλόγως και δίκαια να μιλήσουμε και εμείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ για τη γαλαντομία σας, κύριε Αβέρωφ Νεοφύτου, θα τη λάβω υπόψη μου. Από την άλλη, εσείς έχετε το δικαίωμα, επειδή ο χρόνος σας είναι πολύς, να μη μείνετε μόνο στο τέλος. Μπορεί να βάλετε και ενδιάμεσα δύο και τρεις ομιλητές, αν θέλετε, ώστε με αυτό τον τρόπο να σας ακούσουμε καλύτερα και να μην υπάρχει αυτό το στοιχείο ότι θα μείνετε στο τέλος με αδιευκρίνιστο χρόνο.

Θα δώσω το λόγο πρώτα στον κ. Γιωργάλλα που ζήτησε το λόγο, αλλά να τον παρακαλέσω να έρθει στο βήμα, διότι, αντιλαμβάνομαι...

Μ. ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Αν δεν υπάρχει αντίρρηση, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα ως ένας εκ των εισηγητών να μιλήσω πρώτος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, σας δίνω το λόγο. Ναι, ναι, να μιλήσετε, ναι.

Και μετά, αν δεν υπάρχει άλλος ομιλητής που θέλει, θα ξεκινήσω από το μικρότερο κόμμα.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ή θα καλυφθούν όλοι από τον κ. Γιωργάλλα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει και αυτή η πιθανότητα.

Μ. ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Κουλία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είμαι βέβαιος ότι τουλάχιστον ο Αβέρωφ θα καλυφθεί!

Μ. ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Πλήρως!

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σήμερα είμαστε υποχρεωμένοι να ρυθμίσουμε ένα σοβαρό πολιτειακό και θεσμικό ζήτημα, αυτό της αποκατάστασης του αριθμού των πενήντα έξι βουλευτών, όπως προβλέπει το σύνταγμα για τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Το θεσμικό ζήτημα που καλούμαστε σήμερα να ρυθμίσουμε το δημιούργησε η απουσία ρητής πρόνοιας στο σύνταγμα και στον εκλογικό νόμο για τον τρόπο που πληρώνεται η κοινοβουλευτική έδρα η οποία κενούται την περίοδο μεταξύ της ανακήρυξης των εκλεγέντων βουλευτών και της ανάληψης των καθηκόντων τους κατά τη διάρκεια της ολομέλειας, όπου δίνεται η νενομισμένη διαβεβαίωσή τους. Και είμαι σίγουρος ότι αυτό το ζήτημα υπό άλλες συνθήκες θα είχε ρυθμιστεί ομόφωνα και χωρίς διαμαρτυρίες.

Ευτυχώς, παρά τις όποιες διαφορετικές προσεγγίσεις, η πλειοψηφία, η συντριπτική πλειοψηφία των κοινοβουλευτικών κομμάτων, αντιλαμβάνεται το ζήτημα ως εξόχως θεσμικό και όχι απλά η ρύθμιση της κενής έδρας της Αλληλεγγύης στη Λεμεσό και βέβαια συντάσσεται με τις υποδείξεις του Γενικού Εισαγγελέα, ο οποίος υπέδειξε ότι η αλλαγή του συντάγματος είναι αναγκαία και πρώτη για την όποια θεραπεία και αν επιλεγεί. Και βέβαια οι περισσότεροι σε αυτή την αίθουσα έχουν πάρει αυτό το μήνυμα της γνωμάτευσης του Γενικού Εισαγγελέα, αλλά δυστυχώς δεν είμαστε αρκετοί, για να κάνουμε αυτό που χρειάζεται και είναι το σωστό.

Δυστυχώς, υπάρχουν και αυτοί οι οποίοι, κινούμενοι με τακτικισμούς και μικροπαταξιακό συμφέρον, ακυρώνουν την ευκαιρία που έχει η Βουλή να ενισχύσει το σύνταγμα και να διορθώσει τη στρέβλωση που υπάρχει, ευελπιστώντας όλοι αυτοί είτε να αυξήσουν τις υφιστάμενες έδρες τους είτε να διορθώσουν εσωκομματικές τους αστοχίες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είμαι σίγουρος ότι σε λίγο -και σήμερα- θα ακούσουμε το αυθαίρετο, έωλο επιχείρημα ότι η Ελένη Θεοχάρους δημιούργησε όλη αυτή την αναστάτωση. Θα ισχυριστούν κάποιοι ότι η Ελένη Θεοχάρους ευθύνεται για τον κίνδυνο να μείνει η Βουλή με πενήντα πέντε βουλευτές. Ουδέν αναληθέστερο και, για να το ξεκαθαρίζουμε μια για πάντα, η απόφαση να παραμείνει η Ελένη Θεοχάρους στην Ευρωβουλή ήταν απόφαση των συλλογικών οργάνων της Αλληλεγγύης και όχι απόφαση της ίδιας. Και η απόφαση αυτή λήφθηκε στη βάση των γνωματεύσεων και των οδηγιών των καθ' ύλην αρμόδιων του κράτους, δηλαδή του Γενικού Εισαγγελέα, του Εφόρου Εκλογής και κατ' επέκταση του Υπουργείου Εσωτερικών. Και αναφέρει σχετικά ο Γενικός Εισαγγελέας στη γνωμάτευσή του την τελευταία προς το Υπουργείο Εσωτερικών: «Η κ. Θεοχάρους αποφάσισε όπως μη καταλάβει τη βουλευτική έδρα στην οποία ανακηρύχθηκε ως εκλεγείσα, οπότε ο Γενικός Έφορος Εκλογής, κατόπιν δικής μας γνωμάτευσης, προχώρησε και ανακήρυξε ως βουλευτή τον επιλαχόντα του ίδιου κινήματος στην εκλογική περιφέρεια Λεμεσού κ. Γιώργο Παπαδόπουλο».

Είναι καλοδεχούμενα τα επιχειρήματα και η όποια καλοπροαίρετη κριτική για την ορθότητα εκείνης της απόφασής μας να παραμείνει η Ελένη Θεοχάρους στην Ευρωβουλή. Το λαμβάνουμε σοβαρά υπόψη, πιστέψτε με. Θα έρθει η στιγμή που θα κριθούμε γι' αυτή μας την επιλογή. Όμως, ακόμα κι αν αυτό μας κοστίζει, εμείς επιμένουμε ότι η παρουσία της Ελένης Θεοχάρους στα έδρανα του Ευρωκοινοβουλίου είναι θετική, παραγωγική, δημιουργική και χρήσιμη για την Κυπριακή Δημοκρατία. Αυτά όμως που δεν ανεχόμαστε - και δε θα έπρεπε κανένας σε αυτή την αίθουσα να το ανέχεται - είναι η συντονισμένη στοχοποίηση της Ελένης Θεοχάρους και η οργανωμένη προσπάθεια να πλήξουν την εντιμότητα και την προσωπικότητά της και να καταρρακώσουν και να αμαυρώσουν την πορεία και την ιστορία της Ελένης τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό. Και σ' αυτούς που αμφισβητούν την ηθική υπόσταση της Ελένης Θεοχάρους ένα έχω να τους πω, στο σπίτι του κρεμασμένου μη μιλάτε για σχοινί. Τον πολιτικό βίο του καθενός μας τον γνωρίζουν οι πολίτες και στο κάτω κάτω ο αναμάρτητος πρώτος τον λίθον βαλέτω. Μέχρι εδώ.

Κυρίες και κύριοι,

Αισίως σήμερα συμπληρώνονται οι σαράντα πέντε μέρες που το σύνταγμα ορίζει ως χρόνο θεραπείας και πλήρωσης της κενής έδρας της Αλληλεγγύης στη Λεμεσό. Επί σαράντα πέντε μέρες γυροφέρνει το επιχείρημα ότι το Εκλογοδικείο υπέδειξε αναπληρωματική εκλογή και τις τελευταίες μέρες -εσχάτως-

αναδείχθηκε και το επιχείρημα της αναδιανομής των εδρών. Δε θα σχολιάσω την ορθότητα αυτών των επιλογών, αλλά θα σχολιάσω την αποχή και την απουσία του Υπουργείου Εσωτερικών. Είμαστε ένα κοινοβούλιο με κενή έδρα και με κίνδυνο αυτή να μην πληρωθεί ποτέ. Το Υπουργείο Εσωτερικών έχει ενώπιόν του απόφαση Εκλογοδικείου και γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα με υπόδειξη συγκεκριμένων ενεργειών και όμως επί σαράντα πέντε μέρες μοιάζει να απουσιάζει από τις εξελίξεις.

Ακούσαμε προ ημερών τον Υπουργό Εσωτερικών να γίνεται πομπός της θέσης του κυβερνώντος κόμματος ότι επιβάλλεται να γίνουν εκλογές στη Λεμεσό. Και αναρωτιέται κανείς, αφού η θέση του κυβερνώντος κόμματος, η θέση της κυβέρνησης είναι αναπληρωματικές εκλογές, τότε γιατί δεν προχωρούν στη διεξαγωγή νέων εκλογών στη Λεμεσό; Ποιους περιμένουν να τις προκηρύξουν;

Το επιχείρημα για επαναληπτικές εκλογές εδράζεται στην ερμηνεία ότι το Εκλογοδικείο ακύρωσε την έδρα της Αλληλεγγύης στη Λεμεσό. Πέρα από τις διάφορες ερμηνείες που επιχειρούν διάφοροι νομικοί ή μη, αξίζει να δούμε τι αναφέρει ο Γενικός Εισαγγελέας προς το Υπουργείο Εσωτερικών στην ερμηνεία της απόφασης του Εκλογοδικείου πρόσφατα: «Στην κ. Θεοχάρους αποδόθηκε η έδρα στη Λεμεσό», αναφέρει ο Γενικός Εισαγγελέας, «μετά που αυτή η έδρα κατανεμήθηκε στη δεύτερη κατανομή στο κίνημα “Αλληλεγγύη”, του οποίου η κ. Θεοχάρους ηγείται. Οι πράξεις δε του εφόρου συντελέστηκαν με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, ημερομηνίας 23 Μαΐου 2016», αναφέρει ο Γενικός Εισαγγελέας. «Εκείνο το οποίο ακύρωσε το Εκλογοδικείο ήταν μόνο την απόφαση του εφόρου να αποδώσει την έδρα εκείνη στον επιλαχόντα κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο μετά που η κ. Θεοχάρους εκδήλωσε την επιθυμία της να μην καταλάβει η ίδια την έδρα», αναφέρει ο Γενικός Εισαγγελέας. «Κατά εφαρμογή του νόμου ο Έφορος Εκλογής νόμιμα κατένειμε στη δεύτερη κατανομή την επίμαχη έδρα στο κίνημα “Αλληλεγγύη” και το γεγονός αυτό δημοσιεύτηκε την επομένη των εκλογών στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας», αναφέρει ο Γενικός Εισαγγελέας. Εάν η αναφορά του Εκλογοδικείου είναι ορθή και είτε εξ υπαρχής είτε αναδρομικά μετά την αποποίηση της έδρας από την κ. Θεοχάρους αυτή ουδέποτε κατανεμήθηκε νόμιμα στην Αλληλεγγύη, αν ισχύει δηλαδή αυτό, τότε αυτό θα σήμαινε ουσιαστικά ότι αυτή η έδρα δε διατέθηκε νόμιμα κατά τη δεύτερη κατανομή των εδρών και επομένως η δεύτερη κατανομή θα έπρεπε να γίνει διαφορετικά ή ξανά, αγνοώντας την απόδοση της έδρας στην Αλληλεγγύη. Επομένως, νόμιμα ο Έφορος Εκλογής κατένειμε την έδρα στην Αλληλεγγύη.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η θέση ότι πρέπει να γίνει επαναληπτική εκλογή παραγνωρίζει το εξής οξύμωρο σχήμα: Σε περίπτωση κενής έδρας που αδειάζει κατά τη διάρκεια των δύο βδομάδων μετά την ανακήρυξη και ορκωμοσία, σε αυτές τις περιπτώσεις κάποιος θέλουν να γίνονται εκλογές. Στις περιπτώσεις όμως που αδειάζει η έδρα το αμέσως επόμενο δευτερόλεπτο της ορκωμοσίας, τότε την έδρα θα την καταλαμβάνει ο πρώτος επιλαχών του ίδιου συνδυασμού, όπως προβλέπει η νομοθεσία! Αν αυτή η ρύθμιση είναι λογική, εγώ δέχομαι να την υιοθετήσω και να την ψηφίσω, όμως δεν έχει καμία λογική και καμία λειτουργικότητα!

Η λύση δίνεται στην πρόταση νόμου που έχετε ενώπιόν σας, αγαπητοί συνάδελφοι, και την εξηγώ: Δυνάμει του άρθρου 69 του συντάγματος, η απόδοση της ιδιότητας του βουλευτή προηγείται της νεοορισμένης διαβεβαίωσης και της ανάληψης των καθηκόντων των νεοεκλεγέντων βουλευτών στην ολομέλεια κατά την ορκωμοσία, δηλαδή η ιδιότητα του βουλευτή αποδίδεται στο πρόσωπο που εκλέγεται αμέσως μετά την ανακήρυξη του από τον Έφορο Εκλογής. Πιο συγκεκριμένα, ζητούμε να ρυθμιστεί ότι βουλευτής στον οποίο η πολιτεία έχει αποδώσει τη βουλευτική ιδιότητα με την ανακήρυξη του ως βουλευτή να αντικαθίσταται με τον πρώτο επιλαχόντα του ίδιου συνδυασμού στην περίπτωση που αυτός ο νεοεκλεγείς βουλευτής είτε λόγω θανάτου είτε λόγω κωλύματος είτε για οποιοδήποτε άλλο λόγο αδυνατεί να προσέλθει στην τελετή επίσημης διαβεβαίωσης στην ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων, για να ορκιστεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλετε πολύ χρόνο ακόμα, κύριε Γιωργάλλα;

Μ. ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Αν μου δώσετε δύο λεπτά, ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει.

Μ. ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Με λίγα λόγια επεκτείνουμε τον τρόπο θεραπείας που ισχύει μετά τη διαβεβαίωση για το χρόνο πριν απ' αυτήν.

Επιτρέψτε μου ως τελευταίο να σχολιάσω τα επιχειρήματα ότι η λύση είναι η αναδιανομή των εδρών της δεύτερης και τρίτης κατανομής. Πραγματικά, δε θέλουμε να αδικήσουμε κανέναν, πιστέψτε με. Είμαστε

έτοιμοι να εξετάσουμε και αυτό το ενδεχόμενο, αρκεί να επιλύει το πρόβλημα, να είναι συνταγματικά σύμφωνο και να αποκαθιστά τον αριθμό των βουλευτών, όπως αυτός προβλέπεται από το σύνταγμα.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κλείνοντας, θέλω να κάνω μια έκκληση στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Αγαπητέ κύριε Πρόεδρε,

Σε λίγη ώρα η πρόταση νόμου που έχουμε ενώπιόν μας, όπως δείχνουν οι δηλωμένες προθέσεις, θα είναι νόμος του κράτους. Σας παρακαλώ, μην παρασυρθείτε από λογικές μικροπαραταξιακού οφέλους, όπως σας επιβάλλουν. Μείνετε μακριά από ενέργειες που θα δυσκολέψουν ακόμα περισσότερο τα πράγματα και θα μεγαλώσουν τον κίνδυνο να μείνει η Βουλή με πενήντα πέντε βουλευτές.

Κύριε Πρόεδρε,

Σας παρακαλώ, αποδείξετε ότι η διακηρυγμένη πρόθεσή σας να αναζητήσετε συναινέσεις έχει περιεχόμενο και ουσία. Τολμήσατε να προχωρήσετε στα υφυπουργεία, γνωρίζοντας ότι αυτά δεν προβλέπονται από το σύνταγμα, για να βελτιώσετε, όπως δηλώνετε, τη λειτουργία της εκτελεστικής εξουσίας και σωστά πράξατε. Σε αυτή την περίπτωση, κύριε Πρόεδρε, σας καλούμε να υπογράψετε το νόμο, αν έρθει ενώπιόν σας, και να αφήσετε τα δικαστήρια να αποφανθούν αν θα υπάρξουν περαιτέρω ενέργειες. Το ζήτημα αφορά στην ποιότητα της δημοκρατίας μας, της κοινοβουλευτικής μας πρακτικής και πρέπει να το αντιμετωπίσουμε με την απαραίτητη θεσμική σοβαρότητα.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Γιωργάλλα.

Ποιος άλλος θέλει να μιλήσει;

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Κυπριανού.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κάτι διαδικαστικό από τώρα που είναι η αρχή της συζήτησης. Το θέμα συζητήθηκε σε μια ολομέλεια ξανά. Ε συζητήθηκε εξαντλητικά δημόσια. Εκαθορίστηκε ένας χρόνος, η παράκλησή μου είναι να τηρήσουμε το χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, άρα, αντίθετα με τον κ. Αβέρωφ, που είπε ότι όσους...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ακριβώς αντίθετα. Ξέρετε κάποιος, άμα τους συμφέρει, θέλουν ελεύθερο χρόνο, άμα εν τους συμφέρει, να βάλουμε όριο. Εν νομίζω... Πρέπει να ακολουθήσουμε την πρακτική...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχω τους χρόνους μπροστά σας, προσπαθήστε...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Η παράκλησή μου είναι να τους τηρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...να τους τηρήσετε.

Ευχαριστώ πολύ. Ο λόγος, αν θέλει να μιλήσει, στην κ. Θεολόγου.

Α. ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε να δώσω προτεραιότητα σε άλλους συναδέλφους και, αν χρειαστώ το χρόνο να τοποθετηθώ, να το...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γιατί μπορεί να μη μιλήσετε καθόλου εννοείτε;

A. ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Ναι, μπορεί να μη χρειαστεί. Θα τοποθετηθώ μετά, αν χρειάζομαι. Αν χρειάζομαι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, ευχαριστώ.

Ο κ. Χρίστου. Ο κ. Χρίστου έχει επτά λεπτά.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μέχρι επτά. Μπορεί να μην τα χρησιμοποιήσετε.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Μπορεί να μην τα χρειαστώ.

Κύριε Πρόεδρε,

Το Εθνικό Λαϊκό Μέτωπο, πιστεύοντας στη λαϊκή κυριαρχία και σεβόμενο τη λαϊκή βούληση, θα στηρίξει αυτή τη νομοθετική ρύθμιση που έρχεται να επιλύσει το ζήτημα που ανέκυψε με την έδρα της Λεμεσού. Η άποψη του κινήματός μας είναι σαφής: Ο λαός στις εκλογές του Μαΐου του 2016, έδωσε στο κόμμα της Αλληλεγγύης ένα συγκεκριμένο ποσοστό. Από τα αποτελέσματα και την κατανομή που ακολούθησε, στον εν λόγω σχηματισμό αντιστοιχούν τρεις βουλευτικές έδρες, η μία εκ των οποίων στην επαρχία της Λεμεσού. Σε καμία περίπτωση δεν μπορούμε να δεχτούμε ότι ορισμένοι, εκμεταλλευόμενοι νομοθετικά κενά και προβάλλοντας διάφορα τεχνάσματα, προσπαθούν να αλλοιώσουν τη λαϊκή ετυμηγορία, που για μας κάτι τέτοιο σημαίνει αυτόματα ότι καταργούνται στην πράξη οι εκλογικές διαδικασίες. Από την άλλη, για να ακριβολογούμε και επειδή εμείς δε συνηθίζουμε να έχουμε δύο μέτρα και δύο σταθμά, μεγάλο μερίδιο ευθύνης για την όλη κατάσταση φέρει και η πρόεδρος του κινήματος Αλληλεγγύη, η κ. Θεοχάρους, η οποία προτίμησε να παραμείνει στην Ευρωβουλή, να κρατήσει την έδρα ενός άλλου κομματικού σχηματισμού με τον οποίο διαφωνεί, σύμφωνα με την ίδια, αντί να είναι εδώ και να καταλάβει την έδρα της στο κυπριακό κοινοβούλιο. Με αυτό τον τρόπο εξαπάτησε τους ίδιους τους ψηφοφόρους της. Υφάρπαξε τις ψήφους τους και περιφρόνησε τη βούλησή τους. Γι' αυτή την πολιτική πράξη η κ. Θεοχάρους παραμένει εκτεθειμένη στα μάτια της κοινής γνώμης. Κρίνοντας όμως ότι υπό τις παρούσες συνθήκες το συμφέρον της κοινωνίας εξυπηρετείται καλύτερα με το να δοθεί ένα τέλος σε αυτή την κατάσταση, αποφασίσαμε να στηρίξουμε την πρόταση που έχουμε σήμερα ενώπιόν μας. Υπενθυμίζω όλους πως ο λαός μας περιμένει από τους επίσημους αντιπροσώπους του να ασχοληθούν και να επιλύσουν τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει ο τόπος μας και όχι να γίνονται συμμετοχοί σε διάφορα πολιτικά παιχνίδια, απ' όπου κι αν αυτά προέρχονται.

Κύριε Πρόεδρε, επειδή θεωρούμε ότι αυτή η Βουλή εκπροσωπεί και μισό εκατομμύριο Έλληνες της Κύπρου, θέλω να αναφερθώ και σ' ένα άλλο σημαντικό ζήτημα, που για μας είναι πολύ πιο σημαντικό από το ζήτημα της έδρας. Αναφέρομαι βεβαίως στις εξελίξεις γύρω από το εθνικό ζήτημα για την ονομασία των Σκοπίων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Χρίστου...

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Θα 'μαι πολύ σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μισό λεπτό. Δε θα σας διακόψω, απλώς ακούστε με. Δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα να γίνει συζήτηση ή να αναφερθείτε σε οποιοδήποτε άλλο θέμα, αλλά όχι τώρα που συζητούμε τούτο θέμα. Σας παρακαλώ, μπορεί να είναι επίκαιρο αλλά...

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Αξιοποιώ το χρόνο μου, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, ένα λεπτό. Δεν είμαστε... Κύριε Χρίστου, δεν είμαστε σε συγκέντρωση ή σε σύλλογο που παίρνετε το λόγο να μιλήσετε επί παντός επιστητού!

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, έγινε επανειλημμένως όμως και από άλλους βουλευτές. Έχει γίνει επανειλημμένως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κακώς γίνεται και όποτε δεν το κάμνω, οφείλετε, δικαιούστε να εγερθείτε να μου το πείτε, αλλά έχω την εντύπωση... Σεβαστείτε αυτό που σας λέω και νομίζω θα είσαστε πιο σωστός και πιο αποτελεσματικός. Να μιλήσετε την ώρα που αυτό το θέμα θα έχει και κάποια σχέση. Μπορεί να θέλετε να πείτε ότι υπάρχουν και πιο σοβαρά ζητήματα, εθνικά, κρατικά, τοπικά, αλλά αυτή τη στιγμή συζητούμε ένα πολύ συγκεκριμένο θέμα. Σας κάμνω έκκληση.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Έχω τοποθετηθεί, κύριε Πρόεδρε, για το ζήτημα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν είναι...

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

...θα είμαι πολύ σύντομος, γιατί χρειάζεται να γίνει μια αναφορά. Αυτή η κυβέρνηση δήλωσε ότι στηρίζει την κυβέρνηση Τσίπρα στους χειρισμούς της όσον αφορά το Μακεδονικό και εμείς θέλουμε να δηλώσουμε ακριβώς την αντίθεσή μας. Με τον πλέον λοιπόν κατηγορηματικό τρόπο καταγγέλλουμε τη νέα προδοσία που απεργάζεται η αριστερή κυβέρνηση Σύριζα-ΑΝΕΛ και θεωρούμε ότι το όνομα "Μακεδονία" δεν μπορεί να το διαπραγματεύεται κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Χρίστου, σας παρακαλώ.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ούτε Βόρεια ούτε Νέα ούτε Άνω. Η Μακεδονία είναι μία και ελληνική.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Χρίστου. Ευχαριστώ.

Ο κ. Μουσιούπτας θέλει να μιλήσει. Α, άλλαξε η θέση. Απολογούμαι.

ΧΡ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σεβόμαστε απόλυτα το δικαίωμα του κάθε βουλευτή να τοποθετηθεί, όμως, με όλο το σεβασμό, θεωρώ ότι υπάρχει μία διαδικασία και κάποιοι κανόνες τους οποίους πρέπει να τους...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μην προσθέτετε, κυρία Ερωτοκρίτου... Αυτό το είπα, το ετόνισα. Δε νομίζω ότι χρειάζεται να προσθέτετε... Εδιέκοψα στο τέλος, πριν ολοκληρώσει. Αντιλαμβάνεστε ότι έχω και εγώ μία δικαιοδοσία ως ένα βαθμό.

ΧΡ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Σωστό, σωστό, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει; Να μην κάμνουμε και εκτροπές.

ΧΡ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Απλά, νομίζω είναι προς όφελος όλων μας, αν τηρούμε όλοι τη διαδικασία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Ευχαριστώ πολύ. Το λόγο έχει ο κ. Περδίκης, αν επιθυμεί.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα υποστηρίξουμε την πρόταση νόμου. Θεωρούμε ότι σήμερα, δε συζητούμε τόσο πλατιά θέματα, τόσο θεμελιακά, όσο παρουσιάζεται από κάποιους. Έχουμε ένα συγκεκριμένο ζήτημα όπως καθορίζουν και οι συγκεκριμένες αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου και αυτό το ζήτημα είναι πώς αντιμετωπίζεται η λεγόμενη “μη καταληφθείσα έδρα”. Η δική μας η άποψη είναι ότι η μη καταληφθείσα έδρα πληρούται όπως πληρούται και η κενωθείσα έδρα, με τον ίδιο ακριβώς τρόπο. Αυτή είναι η θέση η δική μας και αυτό είναι που αντανακλά αυτή η πρόταση νόμου και αυτό θα ψηφίσουμε.

Από εκεί και πέρα, δεν μπορώ να μη σημειώσω το παράδοξο. Μία κυβέρνηση η οποία στηρίζεται από ένα κόμμα το οποίο λέει ότι η μόνη λύση στο πρόβλημα είναι οι εκλογές, να μην προχωρά η ίδια να κάνει τις εκλογές. Διερωτώμαι γιατί αυτή τη θέση που έχει το κόμμα αυτό και την οποία φαίνεται να την ενστερνίζεται και η κυβέρνηση με πρόσφατες δηλώσεις κυβερνητικών στελεχών... Γιατί δεν έχει προχωρήσει να κάμει εκλογές, αφού πιστεύει ότι το θέμα είναι λυμένο; Αφού πιστεύει ότι το θέμα λύνεται με αναπληρωματικές εκλογές; Και αυτό έχει να κάνει και με τη συνέχεια, κύριε Πρόεδρε. Εγώ δε θα κάμω έκκληση στον Πρόεδρο να μην αναπέμψει τη νομοθεσία ή να μην τη στείλει στο Ανώτατο. Εγώ θα του ζητήσω να τη στείλει στο Ανώτατο τζαι να κάμει τζαι εκλογές, αφού θέλει να κάμει εκλογές. Να πάρει το πλήρες βάρος της ευθύνης και το πολιτικό και το οικονομικό αυτών των αποφάσεων και να κριθεί αναλόγως. Εμείς δεν έχουμε ανάγκη από περισσότερες έδρες, κύριε Πρόεδρε, έχουμε δύο έδρες, προσπαθούμε να την κάμουμε τη δουλειά μας με αυτές τις δύο έδρες. Όσοι λυσιούν -όπως λέει και ο κ. Πατσαλίδης- για ακόμα μία έδρα μπορούν να τρέξουν σε εκλογές, να ξοδέψουν τα εκατομμύριά τους, για να πιάσουν ακόμα μία έδρα. Μπορεί να χορτάσουν με ακόμα μία έδρα. Εμείς δεν έχουμε καμία, μα καμία ανάγκη μίας επιπλέον έδρας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δύο, αλλά πράσινοι!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Αυτοί που έχουν ας κάνουν τις εκλογές, ας προσπαθήσουν να πάρουν αυτή την έδρα που τόσο τη λυσιούν οι αχόρταοι, αν θέλετε. Αν αυτό τους ικανοποιεί, ας ταλαιπωρήσουν ακόμα περισσότερο τον κυπριακό λαό, αλλά να πάρουν και το πολιτικό και το οικονομικό κόστος αυτών των αποφάσεών τους και να μη φορτώνουν το βάρος πάνω στη Βουλή. Διότι, σωστά αναφέρθηκε προηγουμένως, υπάρχουν πολύ πιο σημαντικά θέματα για τα οποία πρέπει να αποφασίσουμε, πρέπει να διαβουλευτούμε, πρέπει να μελετήσουμε, πρέπει να πάρουμε κρίσιμες αποφάσεις. Ε, δεν μπορεί να ταλαιπωρείται ούτε η κοινωνία ούτε η Βουλή με ένα θέμα το οποίο θα μπορούσαν τα κόμματα να το λύσουν μέσα στο ίδιο πνεύμα συναίνεσης, όπως εφόρτωσαν του κυπριακού λαού ένα μνημόνιο, όπως εφόρτωσαν ένα συνεργατισμό που θα τον πουλήσουν, όπως εφόρτωσαν ένα πλαίσιο εκποιήσεων και ούτω καθεξής. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Τρία λεπτά από τα επτά ο κ. Περδίκης, τέσσερα λεπτά από τα επτά ο κ. Χρίστου. Ο μέσος όρος είναι τριάμισι, δηλαδή το πενήντα τοις εκατόν.

Κύριε Αβέρωφ Νεοφύτου, αν σας ενδιαφέρει, μπορεί να χρησιμοποιήσετε αυτή τη φόρμουλα και από τα είκοσι τέσσερα να μιλήσετε δώδεκα!

Ο επόμενος ομιλητής...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου)

Παρακαλώ; Ναι, ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Λιλλήκας, μέχρι οκτώ λεπτά.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι γεγονός ότι, ενώ ταλανίζουν την κοινωνία σοβαρά και μεγάλα προβλήματα, εντούτοις καλούμαστε σήμερα -και οφείλουμε- να αντιμετωπίσουμε ένα πολιτικό ζήτημα, να πάρουμε πολιτικές αποφάσεις για ένα πολιτικό ζήτημα το οποίο, δυστυχώς, έχει και νομικές και, πολύ χειρότερα, έχει συνταγματικές προεκτάσεις. Το ζήτημα που έχουμε ενώπιόν μας... Ή θα έλεγα εμείς ενώπιόν μας έχουμε τρία δεδομένα τα οποία δεν μπορούμε να παραγνωρίζουμε ούτε και να καμωνόμαστε ότι τα αγνοούμε. Υπάρχει το αντικειμενικό δεδομένο της κενής έδρας. Υπάρχει μια απόφαση, ακυρωτική απόφαση, του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Μπορεί κάποιος να διαφωνούν με το σκεπτικό του Ανωτάτου Δικαστηρίου, αλλά θα ήταν πολύ θλιβερό να μετατρέψουμε τη Βουλή σε ένα νομικό σώμα το οποίο θα κρίνει και αποφάσεις νομικές του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Και με εκείνη την ακυρωτική απόφαση το Ανώτατο Δικαστήριο ουσιαστικά ακύρωσε μια άλλη απόφαση, ένα άλλο νόμο που αυτό το κοινοβούλιο ψήφισε, για να λύσει το συνεχιζόμενο πολιτικό ζήτημα της κενωθείσας έδρας ή της μη

συμπληρωθείσας έδρας ή της μη αναληφθείσας. Έχουμε ακόμα ένα δεδομένο, που είναι η γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα. Γι' αυτό, αν θέλουμε να κερδίσουμε και από την αξιοπιστία που χάσαμε μέσα στην κοινωνία, προτού πάρουμε την οποιαδήποτε απόφαση, θα έπρεπε εμείς ήδη ως σώμα να καθορίζαμε τις αρχές με βάση τις οποίες θα πάρουμε αυτή την απόφαση. Αρχές οι οποίες θα τεκμηριώνουν την ορθότητα της απόφασής μας, θα δίνουν και νομιμότητα και θα συνάδουν και με το σύνταγμα.

Όσον μας αφορά ως Συμμαχία Πολιτών από την πρώτη στιγμή είπαμε ότι η έδρα ανήκει στην Αλληλεγγύη και ζητήσαμε να καθοριστούν -όχι από το σώμα, αφού δεν τις καθόρισε το σώμα της ολομέλειας, αλλά τουλάχιστον από τις πολιτικές δυνάμεις- τα κριτήρια, οι αρχές με βάση τις οποίες θα πάρουμε μια απόφαση και ζητήσαμε απλά αυτές οι αρχές που θα καθοριστούν να ισχύουν για όλες τις περιπτώσεις και όχι να εφαρμόζονται κατά το δοκούν. Που είναι κάτι για το οποίο μας κατηγορούν οι πολίτες, ότι ουσιαστικά κάθε φορά προσαρμόζουμε την απόφασή μας ή τα κριτήριά μας ή τις αρχές μας, για να εξυπηρετήσουμε μικροκομματικές σκοπιμότητες ή άλλες σκοπιμότητες. Οι ίδιες αρχές να εφαρμοστούν για όλες τις περιπτώσεις.

Το Ανώτατο Δικαστήριο στην απόφασή του έκανε αναφορά στη λαϊκή κυριαρχία. Τα κόμματα που υπογράφουν ή προτείνουν σήμερα την πρόταση νόμου που έχουμε ενώπιόν μας έκαναν αναφορά στα ακόλουθα, τουλάχιστον στη συζήτηση σε επίπεδο των αρχηγών των κομμάτων, αλλά και στην επιτροπή Εσωτερικών προχθές και σήμερα από το βήμα αυτό: Να γίνει σεβαστή η λαϊκή βούληση όπως αυτή εκφράστηκε στις βουλευτικές εκλογές στην κάλπη του Μαΐου του 2016. Να γίνει σεβαστή η αρχή της απλής αναλογικής. Και τρίτον, να γίνει σεβαστό το ποσοστό που ο λαός απέδωσε σε κάθε πολιτικό κόμμα και με βάση την απλή αναλογική και το ποσοστό που ο λαός καθόρισε και για το κάθε κόμμα. Να γίνει σεβαστός ο αριθμός των εδρών που πηγάζει απ' αυτό το ποσοστό. Είναι με βάση αυτές τις αρχές, που εμείς συμμεριζόμαστε, όπως τις έχουν παρουσιάσει και τεκμηριώσει αυτοί που προτείνουν την πρόταση σήμερα, την πρόταση νόμου, και με βάση ακριβώς αυτές τις αρχές, επειδή συμφωνούμε και προσυπογράφουμε, θα ήμασταν έτοιμοι με αυτή την επιχειρηματολογία και αυτές τις αρχές να στηρίζαμε σήμερα την πρόταση νόμου που έχουμε ενώπιόν μας.

Η Αλληλεγγύη με την απόφαση του κυρίαρχου λαού, στις 26 Μαΐου 2016, κέρδισε τρεις έδρες. Τρεις έδρες πρέπει να έχει. Αυτή είναι η θέση μας. Με βάση την απόφαση του κυρίαρχου λαού, το κάθε κόμμα σε αυτή την αίθουσα κέρδισε ένα συγκεκριμένο ποσοστό και ο λαός του απένειμε συγκεκριμένο αριθμό εδρών. Για τα άλλα κόμματα δεν πρέπει να ισχύει αυτή η αρχή; Θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα τα άλλα κόμματα να αλλοιώνουν τον αριθμό των εδρών τους και να παραβιάζουν τη λαϊκή κυριαρχία, αλλά στην περίπτωση της Αλληλεγγύης, δεν πρέπει να υπάρχει αυτό το δικαίωμα παραβίασης της λαϊκής κυριαρχίας; Εμείς λέμε ότι η λαϊκή κυριαρχία πρέπει να γίνεται σεβαστή από όλους και σε όλες τις περιπτώσεις και για όλες τις πολιτικές δυνάμεις, όχι κατ' εξαίρεση για κάποιες πολιτικές δυνάμεις να επιτρέπεται και για κάποιες άλλες να μην επιτρέπεται.

Η πρόταση νόμου που έχουμε ενώπιόν μας, αγαπητοί συνάδελφοι, ας μην κοροϊδευόμαστε, σκοπεύει να θεραπεύσει μόνο το ένα σκέλος, μόνο την περίπτωση της Αλληλεγγύης και να δώσει την έδρα στην Αλληλεγγύη. Είναι όμως, και το ξέρουμε όλοι, μία πρόταση νόμου η οποία είναι προβληματική. Εκ προοιμίου ξέρουμε όλοι ότι θα είναι αναποτελεσματική, δε θα φέρει αποτέλεσμα, όπως πολύ σωστά το ανέφερε προηγουμένως στην έναρξη της συνεδρίας ο κ. Σιζόπουλος, και ταυτόχρονα ξέρουμε ότι είναι αντισυνταγματική. Ότι παραβιάζει, παρακούει, παραγνωρίζει, όποιον όρο θέλετε επιλέξετε, μία απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Γι' αυτό το λόγο θα υπενθυμίσω ότι στην προπρωτογενή συνεδρία -όταν συζητούσαμε την πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ, που θα τη συζητήσουμε μετά σήμερα, γιατί την ανέπεμψε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, για την πατρότητα- και εγώ και το Δημοκρατικό Κόμμα, ενώ συμφωνούσαμε με την πρόταση του ΑΚΕΛ, τηρήσαμε αποχή χωρίς να θέλαμε, γιατί ήταν εξόφθαλμα αντισυνταγματική. Έτσι θα θέλαμε να ψηφίζαμε σήμερα θετικά την πρόταση νόμου, για να κατανεμηθεί η έδρα στην Αλληλεγγύη, όπου ο λαός της απέδωσε αυτή την έδρα. Όμως, επειδή πρέπει να είμαστε συνεπείς, θεωρώ ότι πρώτον, δεν μπορούμε να ψηφίζουμε ενσυνείδητα αντισυνταγματικούς νόμους και να αναμένουμε ότι οι πολίτες δε θα αμφισβητούν τα κίνητρά μας. Δεύτερον, θέλω να σημειώσω ότι, κατά την άποψή μου, είναι αδιανόητο το κοινοβούλιο να παραγνωρίζει απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Σε ένα δημοκρατικό πολίτευμα οι κοινωνίες λειτουργούν και έχουν ανάγκη από θετικά παραδείγματα. Όταν το κοινοβούλιο μιας χώρας κατ' επανάληψη, για να υπηρετήσει διάφορες σκοπιμότητες, κατά καιρούς σκοπιμότητες, κομματικές ή άλλες, ενσυνείδητα ψηφίζει νόμους που ενσυνείδητα γνωρίζει ότι παραβιάζουν το σύνταγμα, που είναι ο ανώτατος νόμος της πολιτείας, τι μήνυμα στέλλει στην κοινωνία ή ίδια η Βουλή; Γιατί οι πολίτες, γιατί τα φυσικά ή τα νομικά πρόσωπα να σέβονται τους νόμους αυτού του κράτους, όταν αυτό το σώμα που νομοθετεί ενσυνείδητα τους λέει ότι έχει δικαίωμα να παραβιάζει τον ανώτατο νόμο, που είναι το σύνταγμα;

Ξέρετε, πριν είκοσι χρόνια περίπου με ρώτησαν σε μια εκπομπή γιατί μια δημοκρατική χώρα όπως η Γαλλία συνέλαβε έναν ενενήντα τεσσάρων χρονών εγκληματία πολέμου και τον δίκασε και μάλιστα τον καταδίκασε σε θάνατο και αν είναι τόσο εκδικητική μια δημοκρατική χώρα με την παράδοση της Γαλλίας. Η απάντηση ήταν απλή. Κάθε άλλο, ήθελε να παραδειγματίσει η γαλλική δημοκρατία με τον ενενηνταετήχρονο,

δεν την ενδιέφερε να τιμωρήσει έναν ενενήντα τεσσάρων χρονών, ήθελε να δώσει παράδειγμα στην κοινωνία και ιδιαίτερα στη νέα γενιά τι είναι αποδεκτό και τι όχι σε μια χώρα.

Κατά συνέπεια, κύριε Πρόεδρε, για να κλείσω, θα πω ότι όντως έχει μεγάλη ευθύνη για όλη αυτή την κατάσταση και η κυβέρνηση και το Υπουργείο Εσωτερικών και ο Έφορος Εκλογών. Όφειλαν ως τα αρμόδια όργανα της εκτελεστικής εξουσίας να πάρουν πρωτοβουλίες και να δώσουν τη δική τους λύση, ιδιαίτερα όταν ο ίδιος ο Υπουργός Εσωτερικών δημόσια δηλώνει ότι πιστεύει ότι η καλύτερη λύση ή η μόνη λύση, όπως είπε, είναι οι εκλογές. Διαφωνώ με την άποψη ότι πρέπει να προσφύγουμε στο λαό με αναπληρωματικές εκλογές, αλλά, αν αυτό πιστεύει η εκτελεστική εξουσία, η κυβέρνηση, όφειλε να το πράξει. Πρέπει να αναλάβει τις ευθύνες της. Δεν μπορεί να τηρεί ποντιοπιλατική στάση, γιατί πιστεύω ότι με αυτή την ανοχή και τη σιωπή συμβάλλει στο να πλήττονται θεσμοί. Όπως και εμείς οι ίδιοι, ψηφίζοντας αντισυνταγματικούς νόμους ή παραγνωρίζοντας την απόφαση του Ανωτάτου, πλήττουμε θεσμούς. Πρέπει να δείξουμε ότι έχουμε και αρχές και συνέπεια, αν θέλουμε να κερδίσουμε τη χαμένη μας αξιοπιστία, που την αμφισβητούν οι ίδιοι οι πολίτες, επαναλαμβάνω, καθορίζοντας αρχές και τηρώντας αυτές τις αρχές σε όλες τις περιπτώσεις, ξεφεύγοντας από τη λογική των δύο μέτρων και των δύο σταθμών, με σεβασμό στους θεσμούς και πολύ περισσότερο με σεβασμό στο σύνταγμα.

Επειδή εμείς θέλουμε να είμαστε συνεπείς ότι δεν ψηφίζουμε ενσυνείδητα αντισυνταγματικούς νόμους, όπως και στην περίπτωση της πρότασης νόμου του ΑΚΕΛ για την πατρότητα, που, ενώ συμφωνούσαμε, τηρήσαμε αποχή, και σήμερα απέναντι σε αυτή την πρόταση, επειδή δεν προηγήθηκε τροποποίηση του συντάγματος, θα τηρήσουμε αποχή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Μαρίνος Σιζόπουλος.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ομολογουμένως, το ζήτημα είναι σοβαρό και θα πρέπει να βρούμε την καλύτερη λύση. Όμως την ίδια στιγμή πρέπει να παραδεχθούμε ότι είναι καθαρά πολιτικό θέμα και όχι νομικό θέμα. Γι' αυτό και απόλυτα σεβαστή η απόφαση του δικαστηρίου, όμως επιτρέψτε μου να έχω τις διαφωνίες μου, γιατί θα έπρεπε η απόφαση να στηριχθεί στη λογική ότι υπάρχει απλή αναλογική και ότι ακριβώς θα πρέπει με οποιοδήποτε τρόπο να κατοχυρωθούν οι έδρες στα κόμματα, όπως ο λαός με την ψήφο του αποφάσισε στις εκλογές του Μαΐου του 2016.

Αυτή τη στιγμή υπάρχει κίνδυνος εκτροπής από αυτή την αρχή και ακριβώς μπαίνουν διάφορα ζητήματα, τα οποία δε θα ήθελα να τα προσωποποιήσω, αλλά να τα θέσω ως θέμα αρχής. Να πούμε ότι ένας από τους βασικούς λόγους που δημιουργούνται αυτά τα προβλήματα είναι γιατί το συγκεκριμένο εκλογικό σύστημα το οποίο έχουμε είναι μία μορφή απλής αναλογικής, αλλά δεν είναι η ανόθευτη απλή αναλογική, η οποία στην ουσία δε θα είχε κανένα απολύτως πρόβλημα. Μια ανόθευτη απλή αναλογική θα έπρεπε να στηριχθεί σε δύο βασικούς πυλώνες, είτε η Κύπρος θα έπρεπε να ήταν ολόκληρη μία εκλογική περιφέρεια και να γίνεται κατανομή με βάση ακριβώς τον αριθμό των ψήφων των κομμάτων είτε θα έπρεπε οι κατανομές να γίνονται σε κάθε εκλογική περιφέρεια ξεχωριστά.

Αυτή τη στιγμή δημιουργείται ένα πρόβλημα, γιατί, ενώ η πρώτη κατανομή γίνεται στις εκλογικές περιφέρειες, η δεύτερη κατανομή γίνεται σε παγκύπρια επικράτεια. Και το πρόβλημα ποιο είναι; Η έδρα της Αλληλεγγύης αυτή τη στιγμή είναι έδρα που δόθηκε στη δεύτερη κατανομή. Άρα, είναι έδρα που δόθηκε από ψηφοφόρους ολόκληρης της επικράτειας και όχι από τους ψηφοφόρους της Λεμεσού. Ως εκ τούτου λοιπόν, ποιος είναι αυτός ο οποίος σήμερα θα καθορίσει ότι αυτή η έδρα, η οποία δόθηκε από το σύνολο των ψηφοφόρων, έστω με τα υπόλοιπά τους από την επικράτεια, θα πρέπει αύριο να καθοριστεί από τους ψηφοφόρους μόνο της εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού; Εδώ είναι μια τεράστια αντίφαση!

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κάμνουμε τζιαι παγκύπριες εκλογές.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Άρα λοιπόν...

Ε, ας καταργήσουμε, ας διαλύσουμε τη Βουλή και να πάμε σε πρόωρες εκλογές!

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

To be considered!

M. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ας παραιτηθεί η Βουλή ολόκληρη, να πάμε σε πρόωρες εκλογές τζιαι να λύσουμε το πρόβλημα!

Άρα λοιπόν, εδώ υπάρχει μια άλλη μεγάλη αντίφαση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιος θα κάμει την αρχή;

M. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Άρα λοιπόν...

Ταυτόχρονα, όλοι μαζί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειεύμενος)

Αβέρωφ, παραιτείσαι;

M. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ταυτόχρονα, αν είναι.

Άρα λοιπόν, ακόμα και η διαδικασία των εκλογών που προβάλλεται δεν είναι διαδικασία η οποία είναι νόμιμη πια και δεν μπορεί αυτή τη στιγμή να υιοθετηθεί και να εφαρμοστεί. Μία λύση που θα μπορούσε να δοθεί ήταν να γίνει ξανά ανακατανομή των εδρών στα κόμματα στη δεύτερη κατανομή, είτε στην πρώτη είτε στη δεύτερη φάση, και ενδεχομένως με αυτό τον τρόπο να ικανοποιηθεί το αίτημα και ο αριθμός των βουλευτών κάθε κόμματος σε κάθε εκλογική περιφέρεια και να λυθεί το πρόβλημα.

Την ίδια στιγμή όμως παρεισφρέουν διάφορα ζητήματα και είναι λογικό. Σε ποιον ανήκει η έδρα; Ανήκει στο κόμμα ή ανήκει στο βουλευτή; Πρέπει να παραδεχτούμε ότι η έδρα ανήκει και στο κόμμα ανήκει και στο βουλευτή. Θα άνηκε η έδρα στο κόμμα αποκλειστικά και μόνο, εάν θα ήταν εκλογές με λίστα και όχι με ψήφο. Γιατί είναι πολύ λογικό ότι, εάν κάποιος υποψήφιος δεν ενίσχυαν τα ψηφοδέλτια κάποιων συνδυασμών ή το συνδυασμό μας, ενδεχομένως να μην είχαμε αυτό τον αριθμό ψηφοφόρων και αυτό το ποσοστό που να μας επιτρέπει να εκλέξουμε τους βουλευτές που μας έδωσαν στο τέλος με το άθροισμα των ψήφων μας. Άρα λοιπόν, είναι και το ένα είναι και το άλλο. Ποιος θα το λύσει αυτό το ζήτημα;

Εάν λοιπόν θέλετε, είμαστε έτοιμοι να προχωρήσουμε σε αλλαγή του εκλογικού νόμου και να γίνει απλή αναλογική, ανόθευτη, στη βάση ακριβώς της κατανομής της περιφέρειας και, αν θέλετε, ακόμα και με λίστα, ούτως ώστε να μην υπάρχει αυτό το δίλημμα, να μην υπάρχει αυτό το πρόβλημα και να ξεκαθαρίσει. Αλλά δε γίνεται ξαφνικά να θυμόμαστε τώρα ότι οι έδρες ανήκουν στα κόμματα, όταν στο παρελθόν υπήρξαν αποστασίες, από το ένα κόμμα μετακίνηση σε άλλο κόμμα, αλλά δεν ίδρωσε το αυτί κανενός! Μάλιστα, σε κάποιες περιπτώσεις υπήρξαν και κόμματα τα οποία ευνοήθηκαν από αυτή τη μετακίνηση, γιατί έλαβαν και κρατική χορηγία που δεν τη δικαιούνταν και ενδεχομένως και κοινοβουλευτική υπόσταση, αφού δεν είχαν εκπροσώπηση στη Βουλή, με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Άρα λοιπόν, τα πράγματα δεν πρέπει να τα βλέπουμε όπως θέλουμε και όπως μας βολεύει. Ή θα ακολουθήσουμε μια σταθερή αρχή και να κινηθούμε ή από εκεί και πέρα ο καθένας θα λέει ό,τι θέλει. Λυπούμαι που το λέω! Άρα, για μας το ζήτημα είναι ένα, σήμερα θα έπρεπε να ρυθμίσουμε το συγκεκριμένο ζήτημα, να αποδοθεί η έδρα στην Αλληλεγγύη και από εκεί και πέρα εμείς είμαστε έτοιμοι να συζητήσουμε οποιεσδήποτε άλλες τροπολογίες είτε του εκλογικού νόμου είτε του συντάγματος, για να κατοχυρώσουμε άλλες ανησυχίες οι οποίες σήμερα υπάρχουν στη βάση ακριβώς των όσων έχουν ακουστεί μέχρι σήμερα.

Γιατί λοιπόν συνεχώς θέλουμε να πηγαίνουμε σε διαδικασίες αμφισβητούμενες, σε διαδικασίες οι οποίες και τη λαϊκή ετυμηγορία δεν τη στηρίζουν και δεν την αποδέχονται, αλλά εκθέτουν και το κοινοβούλιο; Νομίζω ότι θα πρέπει να λειτουργήσουμε με μία μεγαλύτερη υπευθυνότητα σε αυτά τα ζητήματα. Την ίδια στιγμή από την πλευρά της κυβέρνησης δηλώνεται το θέμα των εκλογών, όμως παραγνωρίζουν από τη μια πλευρά την εισήγηση του Γενικού Εισαγγελέα, ο οποίος θεωρείται ο νομικός σύμβουλος της κυβέρνησης και με τη συγκεκριμένη πρόταση που κατέθεσε εκλογές δεν προκηρύσσει, με βάση την απόφαση ενδεχομένως του δικαστηρίου.

Αλλά εγώ θέτω ακόμα ένα ζήτημα. Εάν για παράδειγμα αύριο προκηρυχθούν οι εκλογές, είμαστε σίγουροι ότι η πλειοψηφία της Βουλής θα εγκρίνει τον προϋπολογισμό για τις εκλογές; Εάν δεν εγκρίνει η πλειοψηφία της Βουλής τον προϋπολογισμό, τι γίνεται; Εννά μεταφέρουμε κονδύλια από άλλα κεφάλαια; Ε,

νομίζω, το ποσό θα είναι τόσο μεγάλο, που έθθα μπορεί να καλυφθεί με τη μεταφορά κονδυλίων από άλλα κεφάλαια, για να γίνουν εκλογές. Άρα λοιπόν, περιπλέκουμε, θεωρώ, αχρείαστα τα ζητήματα. Είναι γι' αυτό ακριβώς το λόγο που από την πλευρά της ΕΔΕΚ θεωρούσαμε ότι σε αυτή την περίπτωση θα έπρεπε να είχαμε ακολουθήσει την εισήγηση του Γενικού Εισαγγελέα, να κάμουμε τροποποίηση του συντάγματος, να κατοχυρωθεί η έδρα στην Αλληλεγγύη. Εάν ο συνάδελφος της Αλληλεγγύης θα ήθελε στη συνέχεια να αποχωρήσει από την Αλληλεγγύη και να προσχωρήσει σε οποιοδήποτε άλλο κόμμα, έν' δικαίωμά του...

Μ. ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Παναγία μου!

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ξεκάθαρα πράγματα, όπως συνέβη και σε άλλες περιπτώσεις, και να έρθουμε στη συνέχεια όλες αυτές τις ανησυχίες που δημόσια διατυπώνονται να τις συζητήσουμε και να δώσουμε λύση με σοβαρότητα και υπευθυνότητα, είτε διά μέσου της αλλαγής του εκλογικού νόμου είτε διά μέσου της αλλαγής ενδεχομένως του συντάγματος.

Με βάση λοιπόν τα συγκεκριμένα, κύριε Πρόεδρε, εμείς θα στηρίξουμε, αφού προσυπογράψαμε και τη συγκεκριμένη πρόταση, και απ' εκεί και πέρα ο καθένας ας αναλάβει τις δικές του ευθύνες.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Σιζόπουλο.

Ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ή ο κ. Λεωνίδου;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λεωνίδου.

Π. ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το σύνταγμα κάθε δημοκρατικού κράτους κατέχει υπερέχουσα θέση στο οικοδόμημα της έννομης τάξης, έτσι ως νομικό κείμενο, παρά τις κάποιες ιδιαιτερότητες που υπάρχουν ως προς το χαρακτήρα του, είναι ένα κείμενο που και σε αυτό εφαρμόζεται η ερμηνεία του κοινού δικαίου. Το σύνταγμα υπόκειται σε ερμηνεία με βάση τις ίδιες μεθόδους που είναι γνωστές στο κοινό δίκαιο.

Δεδομένου του νομικοπολιτικού προβλήματος που δημιουργήθηκε τον τελευταίο καιρό ένεκα του συνταγματικού κενού της διάταξης του άρθρου 69 του συντάγματος, αναμφίβολα ο ερμηνευτής και εφαρμοστής του δικαίου, που στην προκειμένη περίπτωση δεν είναι άλλος από τον Έφορο Εκλογής, όφειλε κατά την άποψή μας και οφείλει να λύσει ο ίδιος και άμεσα το όλο ζήτημα και το όλο πρόβλημα εφαρμόζοντας την κατ' αναλογία εφαρμογή της άλλης διάταξης, δηλαδή της διάταξης του άρθρου 79, που το ίδιο το σύνταγμα προβλέπει και προβλέπει παρόμοια ρύθμιση.

Να μου επιτρέψετε εδώ, χωρίς να θέλω να κάμω πολλή νομική ανάλυση, αλλά εμείς πιστεύουμε ότι υπάρχουν δύο παρόμοια ζητήματα που προκύπτουν από δύο ξεχωριστά άρθρα, το 69 και το 71.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειευόμενος)

Ξέρεis ότι, αν δεν είχαμε δικηγόρους, έντζ' ήταν να έχουμε θέμα να συζητούμε σήμερα!

(Γέλια)

Π. ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Βεβαίως!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οπότε, μην μπεις πολλά στα νομικά!

Π. ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Είναι εξαιρετική η διαπίστωση του Προέδρου μας!

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, λέμε ότι, εφόσον το άρθρο 69 έχει ένα κενό, αυτό το κενό πρέπει να το ξεκαθαρίσουμε. Είναι ηθελημένο ή άθελο; Εμείς πιστεύουμε ότι είναι άθελο. Δηλαδή, την ώρα που γραφόταν η διάταξη, ο νομοθέτης ο συντακτικός δεν είχε βάλει κατά λάθος αυτά που συζητούμε σήμερα, δηλαδή το τι θα συμβεί στην περίπτωση κένωσης έδρας πριν τη διαβεβαίωση ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής του βουλευτή που εκλέχτηκε. Το άρθρο 71 καθορίζει επακριβώς τις προϋποθέσεις κενωθείσας έδρας. Επομένως, εφόσον υπάρχει το κενό εκεί, θα μπορούσε ο Έφορος Εκλογής να πάρει τη ρυθμισμένη σχέση, τη ρυθμισμένη διάταξη να την τοποθετήσει στο κενό της αρίθμησης και επομένως για μας θα ήταν το πιο απλό θέμα και δε θα συζητούσαμε σήμερα ούτε θα ήμασταν εδώ να κάμνουμε νομικές αναλύσεις ή πολιτικές συζητήσεις και να υπάρχει αυτή η αντιπαράθεση. Διαπιστώνοντας λοιπόν αυτή τη στασιμότητα, αυτή την αδιαφορία και παράλειψη, αν θέλετε, από μέρους της εκτελεστικής εξουσίας, θεωρούμε ότι είναι υποχρέωσή μας και καθήκον μας από το ίδιο το σύνταγμα να νομοθετήσουμε, να πάρουμε την πρωτοβουλία, για να λύσουμε ή να άρουμε σε κάποιο βαθμό το όλο πρόβλημα. Πρόβλημα το οποίο δεν έχουμε δημιουργήσει ασφαλώς εμείς.

Παράλληλα, είναι σημαντικό να σημειώσουμε ότι το εκλογικό σώμα, ως το ανώτατο κρατικό όργανο μιας δημοκρατικής πολιτείας όπως είναι η δική μας, στις εκλογές του Μαΐου του 2016 αποφάσισε όπως κατανείμει τις έδρες σε συγκεκριμένα κόμματα, με βάση το ποσοστό που είχαν εξασφαλίσει στις εκλογές. Με βάση αυτά τα αποτελέσματα, το κόμμα της Αλληλεγγύης είχε εξασφαλίσει τρεις έδρες και μία εξ αυτών καταλήφθηκε από βουλευτή της Αλληλεγγύης στη Λεμεσό.

Εμείς, σεβόμενοι το αποτέλεσμα της δημοκρατικής αρχής και της λαϊκής κυριαρχίας, δηλώνουμε ότι η έδρα ανήκει στο κόμμα της Αλληλεγγύης. Περαιτέρω, με την απόφασή του το Εκλογοδικείο δεν έχει ακυρώσει την εκλογή ούτε την κατανομή των εδρών στους συνδυασμούς αλλά μόνο την εκλογή και ανακήρυξη του συγκεκριμένου επιλαχόντος βουλευτή.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εφόσον μέχρι σήμερα η εκτελεστική εξουσία δεν έχει πάρει οποιαδήποτε πρωτοβουλία και εφόσον παραμένει ο δεύτερος πυλώνας των κρατικών μας οργάνων, η Βουλή δηλαδή, με ελλιπή σύνθεση, θεωρούμε ότι αποτελεί συνταγματική μας υποχρέωση να καλύψουμε ακριβώς αυτό το πρόσθετο κενό με αυτή μας τη νομοθετική πρωτοβουλία. Να συμπληρωθεί επιτέλους ο νόμιμος αριθμός των μελών της Βουλής, που είναι πενήντα έξι και όχι πενήντα πέντε. Εμείς τονίζουμε ότι με αυτή την πρωτοβουλία τηρούμε το σύνταγμα και στόχος μας είναι η αποκατάσταση και συμμόρφωσή μας με τα αποτελέσματα της ετυμηγορίας του εκλογικού σώματος αλλά πάνω απ' όλα με τις συνταγματικές επιταγές.

Οφείλουμε επίσης να σημειώσουμε ότι για την αποφυγή περαιτέρω αντιθέσεων μεταξύ των δύο κρατικών οργάνων, της Βουλής και της εκτελεστικής εξουσίας, εκφραστής της τελευταίας είναι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Οφείλουμε να καλύψουμε λοιπόν αυτό το κενό με τη συγκεκριμένη πρόταση, αναμένοντας παράλληλα και από την εκτελεστική εξουσία σύνεση και συνεργασία, ώστε να αρθεί το θεσμικό αδιέξοδο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Λεωνίδου.

Το λόγο έχει για το ΑΚΕΛ ο κ. Γιώργος Λουκαΐδης.

Θα υπάρχει άλλος ομιλητής, κύριε Λουκαΐδη;

Θα υπάρχει, μάλιστα.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Επιτρέψτε μου καταρχάς να εκφράσω τη λύπη μας για το γεγονός ότι συνεχίζεται εδώ και πολλές εβδομάδες μια συζήτηση γύρω από ένα ζήτημα το οποίο θα έπρεπε να είχε λυθεί αμέσως, μόλις είχε προκύψει, στα πλαίσια μίας συναινετικής διαδικασίας, όπως οι πολιτικές δυνάμεις και αυτό το κοινοβούλιο έπραξαν, όταν ανάλογα ψήφισαν το '96 πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ για τροποποίηση του συντάγματος, ώστε να πάψει εκείνο το πολύ προβληματικό πολιτικό φαινόμενο με την κενωθείσα έδρα, όποτε προέκυπτε θέμα κενωθείσας έδρας. Και η λύση που θα μπορούσαμε να δώσουμε αμέσως, αν δεν υπήρχαν άλλα πράγματα στο πίσω μέρος του μυαλού ορισμένων, ήταν να δώσουμε λύση κατ' αναλογία του τι αυτό το κοινοβούλιο αποφάσισε για την κενωθείσα έδρα. Γιατί μιλούμε για την ανάλογη περίπτωση.

Δυστυχώς, δεν επιλέχθηκε τούτο και, ενώ η χώρα μας βρίσκεται ενώπιον σοβαρότατων προκλήσεων σε μια σειρά από τομείς, ενώ άλλα είναι που απασχολούν τους πολίτες, δυστυχώς συνεχίζεται μια συζήτηση γύρω από αυτό το ζήτημα -το οποίο, επαναλαμβάνω, έπρεπε να ήταν λυμένο- με τρόπο που δυστυχώς οι πολίτες για μια ακόμα φορά μάς γυρίζουν την πλάτη, επειδή κάποιιοι επέλεξαν να λειτουργήσουν όπως λειτουργούν δίνοντας για μια ακόμη φορά έναυσμα για απαξίωση της πολιτικής ζωής και των θεσμών συνακόλουθα.

Τούτων λεχθέντων και αφού είμαστε αναγκασμένοι να συζητήσουμε εκ νέου μπροστά στα δεδομένα που έχουν διαμορφωθεί αυτό το ζήτημα ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής των Αντιπροσώπων, επιτρέψτε μου να πω ότι το ζήτημα έχει τη νομική του πτυχή, αλλά έχει και την πολιτική του πτυχή. Η νομική πτυχή απαιτεί όπως η Βουλή των Αντιπροσώπων συμμορφωθεί με τον τρόπο που θα δράσει με την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, του Εκλογοδικείου. Και ελπίζω και εύχομαι ότι κάποιιοι δε θα επαναλάβουν τις ανυπόστατες κατηγορίες τους ότι δε γίνεται σεβαστή η απόφαση του Εκλογοδικείου με αυτό που εισηγήθηκε ο Γενικός Εισαγγελέας. Η θέση του ΑΚΕΛ ήταν εξ υπαρχής ότι θα πρέπει να γίνει σεβαστή η θέση του Γενικού Εισαγγελέα, διότι είναι ο μόνος στον οποίο δε θα μπορούσε να αποδοθεί σκοπιμότητα κομματική. Είναι ο μόνος στον οποίο δε θα μπορούσε να λεχθεί ότι θέλει να εξυπηρετήσει το άλφα ή το βήτα κόμμα, σε αντίθεση με άλλες πολιτικές δυνάμεις που έχουν τη δική τους πολιτική ατζέντα και τις δικές τους σκοπιμότητες.

Τι εισηγήθηκε ο Γενικός Εισαγγελέας, τον οποίο επιλεκτικά κάποιιοι επικαλούνται; Εισηγήθηκε τροποποίηση του συντάγματος και συναντίστοιχη νομοθετική αλλαγή είτε για τη μη καταληφθείσα έδρα είτε για επαναληπτική εκλογή. Ποιοι είναι λοιπόν που δε συναινούν με αυτό που υπέδειξε ο Γενικός Εισαγγελέας; Είναι προφανές ότι αυτοί που δε συναινούν με αυτό που υπέδειξε ο Γενικός Εισαγγελέας είναι η ηγεσία του Δημοκρατικού Συναγερμού, αλλά δυστυχώς και ο κ. Λιλλήκας. Διότι ο Γενικός Εισαγγελέας δε μας είπε να πάμε να λύσουμε όλα τα προβλήματα που υπάρχουν εδώ και τριάντα χρόνια γύρω από το ζήτημα μέσα από την τροποποίηση του συντάγματος. Υπέδειξε πώς είναι που θα συμμορφωθούμε με την απόφαση του Ανωτάτου επί του συγκεκριμένου ζητήματος.

Είναι προφανές λοιπόν με βάση και τη συζήτηση που κάναμε προηγουμένως ότι έχουμε έναν καταμερισμό ρόλων -και ευχόμαστε και ελπίζουμε ότι θα διαψευστούμε- ανάμεσα στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και την ηγεσία του Δημοκρατικού Συναγερμού. Η ηγεσία του Δημοκρατικού Συναγερμού δε θα επιτρέψει να γίνει αυτό που εισηγείται ο Γενικός Εισαγγελέας με την τροποποίηση του συντάγματος και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα επικαλεστεί αυτό που δεν επέτρεψε να κάνει ο Συναγερμός, για να μην υπογράψει το νόμο και να γίνει σεβαστή η βούληση της πλειοψηφίας του κοινοβουλίου. Εφόσον συμβεί, θα πρόκειται για μια ενέργεια πολιτικά απαράδεκτη. Μια πολιτική ενέργεια η οποία θα βρίσκεται σε πλήρη διάσταση όχι απλώς με τη βούληση της μεγάλης πλειοψηφίας του κοινοβουλίου, αλλά και με τη διακηρυγμένη θέση του Προέδρου της Δημοκρατίας ότι θα λειτουργεί στη βάση της συναίνεσης. Έχει δεσμευτεί, είναι η αλήθεια, ότι θα λειτουργεί στη βάση της συναίνεσης. Ίδωμεν αν ακόμα μια δέσμευσή του θα τηρηθεί ευλαβικά όπως και οι προηγούμενες.

Και εισέρχομαι στην πολιτική πτυχή του ζητήματος, που έχει να κάνει με την ουσία, αλλά και με τους χειρισμούς μίας εκάστης των πολιτικών δυνάμεων. Ποια είναι η ουσία του ζητήματος; Η ανάγκη κατ' εμάς να γίνει σεβαστή η αρχή που έχει να κάνει με τη λαϊκή ετυμηγορία. Τελικά, για όλους όσοι μιλούν -και είμαι βέβαιος ότι και στη συνέχεια οι φίλοι του Δημοκρατικού Συναγερμού θα επικαλεστούν τη θέση αρχής- τελικά πρόκειται για μία αρχή που δεν έχει ούτε αρχή ούτε τέλος κατά πώς φαίνεται, που κάποιιοι την έχουν κάνει λάστιχο κατά πώς βολεύει τα συμφέροντα και τις σκοπιμότητες της στιγμής.

Δε γίνεται, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να λείψεις τη λαϊκή ετυμηγορία και ότι πρέπει από τούδε και στο εξής να γίνεται σεβαστή η λαϊκή ετυμηγορία, να γίνεται σεβαστή η αρχή ότι οι έδρες ανήκουν στα κόμματα. Είναι αλήθεια ότι δυσκολευτήκαμε, αλλά πετύχαμε δέσμευση που έχει καταγραφεί, θέση που έχει καταγραφεί και στα πρακτικά της Σύσκεψης Αρχηγών και από το Δημοκρατικό Συναγερμό, ότι οι έδρες ανήκουν στα κόμματα. Εάν υπάρχει η ελάχιστη συνέπεια με αυτή τη θέση, γιατί τότε η ηγεσία του Συναγερμού ήταν η πρώτη που άνοιξε το δρόμο με μεταγραφές κομμάτων, ανοίγοντας τις αγκάλες του, για να δεχτεί το Λεόντιο Ιεροδιακόνου στις τάξεις του και στη συνέχεια άλλη βουλευτή; Αντίστοιχα, γιατί η Συμμαχία Πολιτών, ενώ δεν είχε καν κατέλθει σε εκλογές, απέκτησε κοινοβουλευτική εκπροσώπηση μετά από μεταγραφή βουλευτή στους κόλπους της; Παίρνοντας και κρατική χορηγία μάλιστα. Χωρίς καν να κατέλθει σε εκλογές! Δεν υπήρχε πρόβλημα τότε, δεν ήταν θέση αρχής ότι οι έδρες ανήκουν στα κόμματα και στις δύο περιπτώσεις;

Πρόκειται για ένα πολιτικό φαινόμενο λοιπόν που συντελείται για δεκαετίες αυτό το φαινόμενο της ανεξαρτητοποίησης βουλευτών ή της προσχώρησης σε άλλο κομματικό σχηματισμό απ' αυτόν που εκλέγεσαι. Θέλουμε να διορθώσουμε αυτό το αρνητικό πολιτικό φαινόμενο; Εμείς θέλουμε και είμαστε έτοιμοι να προχωρήσουμε από κοινού και να το διορθώσουμε, ώστε να γίνεται σεβαστή αυτή η αρχή. Όχι με εκβιασμούς όμως και όχι με τρόπο που θα εξυπηρετήσει κάποιους συγκεκριμένους, για να καλύψουν τις σκοπιμότητες της παρούσας στιγμής.

Δεύτερον, αν είμαστε συνεπείς με αυτή την αρχή, πόση σχέση έχει η θέση υπέρ της οριζόντιας ψήφου με τη θέση ότι οι έδρες ανήκουν στα κόμματα; Μα, τι σημαίνει οι έδρες ανήκουν στα κόμματα και γιατί πρέπει

να ανήκουν στα κόμματα και πρέπει να γίνεται σεβαστή η λαϊκή ετυμολογία; Για να γίνεται σεβαστή η βούληση των ψηφοφόρων του κόμματος και του πολιτικού προγράμματος με το οποίο κάποιος εκλέγεται. Διερωτώμαι, στο πλαίσιο της οριζόντιας ψηφοφορίας, αν οι ψηφοφόροι όλων των κομμάτων είναι που θα εκλέγουν τους βουλευτές, πώς θα ανήκουν οι έδρες στα κόμματα; Στα πρόσωπα θα ανήκουν οι έδρες. Οπότε, κάποιος μας κοροϊδεύουν. Γιατί δεν μπορεί να συμβαίνουν και τα δύο. Εμπαίζουν το λαό, επιτρέψτε μου να πω. Δεν μπορεί να συμβαίνουν και τα δύο και να είσαι υπέρ της οριζόντιας ψήφου, που σημαίνει στην πράξη ότι οι έδρες ανήκουν στα πρόσωπα, αλλά και να λείψουν την ίδια ώρα ότι οι έδρες ανήκουν στα κόμματα.

Το ΑΚΕΛ είχε και διατηρεί μία σταθερή, συνεπή θέση επί του ζητήματος. Η πράξη της κυρίας Θεοχάρους ήταν επιλήψιμη, πολιτικά επιλήψιμη. Όπως θα ήταν το ίδιο πολιτικά επιλήψιμο, αν και εφόσον κάποιος που εκλέγεται με έναν κομματικό συνδυασμό, την επόμενη μέρα που προβαίνει στη διαβεβαίωση στη Βουλή των Αντιπροσώπων μεταφέρεται σε υπουργικό θώκο. Το ίδιο πολιτικά επιλήψιμο θα ήταν, αλλά στη δεύτερη περίπτωση έχει προβλέψει ο νομοθέτης: θεωρείται κενωθείσα η έδρα και αυτόματα αναπληρούται από τον αμέσως επόμενο στη λίστα. Το νομικό κενό δεν επιτρέπει στην περίπτωση της μη καταληφθείσας έδρας να γίνει το αντίστοιχο. Αλλά πρόκειται για ένα νομοθετικό κενό στο οποίο έπρεπε να είχαμε προστρέξει, για να το καλύψουμε, ώστε να μην παρουσιάζεται αυτή η εικόνα από πλευράς του κοινοβουλίου. Δυστυχώς όμως, κάποιος επέλεξε να λειτουργούν με σκοπιμότητες και είναι στην κρίση του λαού για το γεγονός ότι πολιτεύονται στη βάση των δύο μέτρων και των δύο σταθμών.

Εμείς ως ΑΚΕΛ, κύριε Πρόεδρε, κύριες και κύριοι συνάδελφοι, δεν έχουμε την πολυτέλεια να διαφοροποιήσουμε τη θέση αρχών, τη συνεπή και σταθερή θέση που διατηρούμε για δεκαετίες τώρα και, ανεξαρτήτως της ύπαρξης -και είναι γνωστό- σοβαρών πολιτικών διαφορών με την Αλληλεγγύη και την κ. Θεοχάρους, θα υπερψηφίσουμε την πρόταση νόμου που βρίσκεται ενώπιόν μας, ώστε να παραμείνουμε συνεπείς με αυτή τη θέση και σε αυτή την περίπτωση, αποδίδοντας την έδρα, εκεί και όπου αποφάσισε ο κυρίαρχος κυπριακός λαός. Οτιδήποτε άλλο μόνο στη βάση εξυπηρέτησης σκοπιμοτήτων μπορεί να αποδοθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Λουκαΐδη.

Κύριε Νεοφύτου, θα είναι...

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό, κύριε Παπαδόπουλε.

Θα έχετε έναν ομιλητή ή περισσότερους;

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Το έχουμε διευκρινίσει εξ υπαρχής, κύριε Πρόεδρε, έναν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, σε αυτή την περίπτωση είναι πιο σωστό, κατά την άποψή σας, να ολοκληρώσει το ΑΚΕΛ και μετά να μιλήσετε ή δε σας ενοχλεί να μιλήσετε και, αν έχει το ΑΚΕΛ... Αντιλαμβάνομαι ότι πιθανόν να έχει δεύτερο το ΑΚΕΛ...

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Νομίζω ότι μπορεί να ολοκληρώσει το χρόνο του το ΑΚΕΛ, όπως και η κ. Θεολόγου, αν δεν έχει καλυφθεί.

Α. ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό, ο κ. Παπαδόπουλος κάτι θέλει να πει.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Και το ΔΗΚΟ.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Αυτό ήταν να αναφέρω, κύριε Πρόεδρε. Επειδή έχουμε ακόμα επτά λεπτά, θα ρωτούσα αν θα μας δοθεί η ευκαιρία για δευτερολογία, ενδεχομένως μετά που θα μιλήσει ο Δημοκρατικός Συναγερμός. Αν όχι, δεν επιμένουμε, απλώς δεν είχα καταλάβει ότι θα χάναμε τη σειρά μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πέστε μου τι θέλετε να κάμετε και να τα βρούμε. Νομίζω τούτου του μεγέθους τα προβλήματα μπορούμε να τα λύσουμε με συναίνεση.

Ναι, κύριε Κυπριανού.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Εάν θα κάμουμε συζήτηση, πρέπει να πρωτολογήσει ο Δημοκρατικός Συναγερμός, για να μας δώσει την ευκαιρία να απαντήσουμε σε κάποια από τα επιχειρήματα που θα αναπτύξει. Εάν δε θα επιχειρηματολογήσει, εν' άσκοπο να μιλούμε εμείς τζιαι να επαναλαμβάνουμε τα ίδια πράγματα. Γι' αυτό νομίζω ότι ο κ. Νεοφύτου πρέπει να πρωτολογήσει. Ας αφήσει χρόνο, εάν θέλει, να απαντήσει στο τι θα πούμε εμείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να απαντήσει πίσω, ναι, νομίζω έτσι να το κάμουμε.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Αλλά πρέπει να πρωτολογήσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έν' πιο λογική συζήτηση έτσι.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Να πει τα βασικά του επιχειρήματα, να τα σχολιάσουμε τζιαι ας μας απαντήσει.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θεωρώ ότι το προεδρείο πρέπει... Και πιστεύω -και θα το πράξετε, είμαι σίγουρος- ότι οι κανόνες δεκαετιών του κοινοβουλίου θα τηρηθούν. Το μεγαλύτερο κόμμα θα μιλήσει τελευταίο και ο ομιλητής είναι ένας.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό. Πρώτα από όλα δεν είναι κανόνες, είναι συνεννόηση μεταξύ μας. Δεύτερον, θα μιλήσετε τελευταίος, αλλά κάμετε την πρώτη σας τοποθέτηση. Θα δώσω το λόγο στο ΔΗΚΟ και στο ΑΚΕΛ και μετά θα σας δώσω χρόνο, αν θέλετε, και επιπλέον του δικού σας, να μιλήσετε. Τον τελευταίο λόγο θα τον έχετε εσείς.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Είδατε ότι συμφωνήσαμε επί της αρχής, εάν έχει εξαντληθεί ο χρόνος για τις πρωτολογίες, θα μιλήσω τελευταίος. Αν κρίνουν οι συνάδελφοι...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κάποιοι υποτιμούν τη νοημοσύνη μας!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, έκλεισε το θέμα! Αποφάσισα, κύριε Κυπριανού, κάτσετε κάτω!

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Θέλω να πω το εξής, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, έχει το λόγο ο κ. Κυπριανού και υπολείπονται κάποια λεπτά για το ΔΗΚΟ και κάποια για το ΑΚΕΛ.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Θα μιλήσει πρώτα ο κ. Νεοφύτου, υπολείπονται κάποια λεπτά για το ΑΚΕΛ, αν θέλουν να μιλήσουν, και μετά θα πάρει το λόγο ο κ. Νεοφύτου ξανά, αν θέλει, ή άλλος από το Δημοκρατικό Κόμμα.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό νομίζω ότι δεν μπορείτε να μου αφαιρείτε το λόγο με αυτό τον τρόπο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με συγχωρείτε, μιλήστε.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Απλώς, θα πω στον κ. Νεοφύτου ότι υπάρχει προηγούμενο. Δεν υπάρχει παράδοση. Εγώ, επειδή είμαι παλιός βουλευτής, θυμούμαι τον κ. Πιπτοκοπίτη που εβκήκεν και μίλησε από το βήμα της Βουλής και πρωτολόγησε και μετά εβκήκεν και δευτερολόγησε κατά τη διάρκεια της συζήτησης των προϋπολογισμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ νομίζω ότι η εισήγησή μου καλύπτει και τα δύο, και να έχει τελευταίο το λόγο και να ακουστούν.

Ο κ. Νεοφύτου έχει το λόγο.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να ξεκαθαρίσουμε κάτι και εγώ θα τοποθετηθώ. Δεν έχει κανένα πρόβλημα να πούμε την τοποθέτησή μας και, αν νομίζουν ότι από την τοποθέτησή μας πρέπει να δευτερολογήσουν, δικαίωμά τους και θα έχουμε και εμείς το δικαίωμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σωστό.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Άρα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Θεολόγου, κύριε Νεοφύτου, πριν μιλήσετε.

Θέλετε κάτι να πείτε;

Α. ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα χρειαστεί να πάρω το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Νεοφύτου έχει το λόγο.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θα έρθετε στο βήμα;

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Όχι.

Ακούσαμε με προσοχή τα επιχειρήματα και τις θέσεις των κομμάτων, οι οποίες έχουν εισακουστεί και στο παρελθόν. Δε μας έχουν μεταπίσει και θα καταψηφίσουμε την πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Το ΔΗΚΟ θέλει να μιλήσει;

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ανέμενα ότι θα ακούσουμε πιο εκτεταμένα επιχειρήματα από πλευράς του Δημοκρατικού Συναγερμού. Δεν έχω πρόθεση να κουράσω τους συναδέλφους, γι' αυτό ακριβώς το λόγο θα δηλώσω ότι με έχει καλύψει προηγουμένως ο συνάδελφος κ. Λεωνίδου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Από το ΑΚΕΛ ποιος θέλει να μιλήσει;

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα μιλήσω... Όι, εννά μιλήσω· δε θα μιλήσω τώρα.

Έχετε υποχρέωση να διαφυλάξετε το κύρος της Βουλής. Αυτό που έπραξε ο κ. Νεοφύτου είναι εμπαιγμός ενός σώματος! Έχει υποχρέωση να πρωτολογήσει, να αναπτύξει τα επιχειρήματά του, να ακούσει την απάντηση και μετά να δευτερολογήσει, αν θέλει. Αυτό που έκαμε είναι εμπαιγμός του σώματος! Και νομίζω ότι εσείς ως Πρόεδρος της Βουλής έχετε την υποχρέωση να στηρίξετε το κύρος αυτού του σώματος. Δεν πρέπει να επιτρέψετε τέτοιου είδους συμπεριφορές, οι οποίες απλώς είναι κουτοπονηρίες! Εγώ θα μιλήσω, λοιπόν, όταν ο κ. Νεοφύτου αναπτύξει την επιχειρηματολογία του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κυπριανού, όλοι κρινόμαστε εδώ. Εάν αυτό που κάμνει ο κ. Νεοφύτου είναι υποτίμηση του σώματος, θα κριθεί από αυτούς που μας παρακολουθούν. Ο ίδιος θεωρεί ότι δε θέλει να απαντήσει σε κανένα από τα επιχειρήματα, δε θέλει να μας εξηγήσει τη θέση του και μας λέει απλώς ότι θα καταψηφίσει. Δεν μπορώ να τον υποχρεώσω να μιλήσει. Φυσικά, εάν μιλήσετε και σας απαντήσει ή μιλήσει, θα σας ξαναδώσω το λόγο, το ξεκαθαρίζω από τώρα.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Τότε εγώ θα πω ότι, από τη στιγμή που ούτε ο κ. Παπαδόπουλος ούτε εγώ μιλούμε, δεν έχει δικαίωμα να δευτερολογήσει. Να δευτερολογήσει, για να απαντήσει σε ποιον; Ούτε ο κ. Παπαδόπουλος ούτε εγώ θα μιλήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα έχω καταλάβει ότι δε θέλει να μιλήσει καθόλου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μα γιατί αυτή η ένταση; Να σας πω κάτι; Συνήλθαμε ως κοινοβουλευτική ομάδα και είχαμε αποφασίσει ότι είχαμε πει τόσες φορές δημόσια τα επιχειρήματα, δε χρειάζεται... Και ότι αυτή η συγκεκριμένη θα είναι η τοποθέτησή μας. Όσες ώρες και να θέλουν να μιλήσουν οι συνάδελφοι, ούτε θα δευτερολογήσω ούτε θα πρωτολογήσω. Τα πράγματα τα έχουμε πει δεκάδες φορές.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Να προχωρήσουμε στην ψηφοφορία!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, εφόσον δε θέλει κανένας να μιλήσει, προχωρούμε στην ψηφοφορία.

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 35 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε σε ψηφοφορία για τα άρθρα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι πέντε ψήφοι υπέρ, δεκαπέντε εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, δεκαπέντε εναντίον και μία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο του νόμου, σας παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα ψήφοι υπέρ, δεκαπέντε εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα ψήφους υπέρ, δεκαπέντε εναντίον και μία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το δεύτερο και τρίτο θέμα είναι οι αναπομπές από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας των νόμων, που τιτλοφορούνται «Ο περί Προστασίας της Πατρότητας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) του 2018», και έχουν κοινή έκθεση.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επέκταση του δικαιώματος σε άδεια πατρότητας στα ζευγάρια που αποκτούν παιδί χωρίς να έχουν τελέσει γάμο ή/και να έχουν συνάψει πολιτική συμβίωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους αναπεμφθέντες νόμους «Ο περί Προστασίας της Πατρότητας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Αντρέας Φακοντής, πρόεδρος

Μαριέλλα Αριστείδου

Σκεύη Κούτρα Κουκουμά

Μαρίνος Μουσιούπτας

Ανδρέας Κυπριανού

Λίνος Παπαγιάννης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 12 Ιουνίου 2018, επανεξέτασε τους πιο πάνω νόμους, οι οποίοι ψηφίστηκαν από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 18 Μαΐου 2018 και αναπέμφθηκαν από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στις 5 Ιουνίου 2018 κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του συντάγματος. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν η Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, συνοδευόμενη από άλλους υπηρεσιακούς παράγοντες του ίδιου υπουργείου, καθώς και εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Όπως είναι γνωστό, με τους αναπεμφθέντες νόμους σκοπεύεται η τροποποίηση του περί Προστασίας της Πατρότητας Νόμου και η τροποποίηση του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, ώστε να επεκταθεί το δικαίωμα σε επίδομα πατρότητας στα ζευγάρια που αποκτούν παιδί, χωρίς να έχουν τελέσει γάμο ή που δεν έχουν συνάψει πολιτική συμβίωση.

Υπενθυμίζεται ότι οι αναπεμφθέντες νόμοι είχαν κατατεθεί στη Βουλή υπό τη μορφή προτάσεων νόμου από τους βουλευτές Αντρέα Φακοντή, Σκεύη Κούτρα Κουκουμά και Ελένη Μαύρου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Υπενθυμίζεται περαιτέρω ότι, σύμφωνα με τους εισηγητές των δύο σχετικών προτάσεων νόμου, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αποσκοπούν στην άρση της διάκρισης που υφίσταται μεταξύ των ζευγαριών που αποκτούν παιδί εντός γάμου και των ζευγαριών που αποκτούν παιδί χωρίς να έχει προηγηθεί η τέλεση γάμου ή σύναψη πολιτικής συμβίωσης.

Οι λόγοι της αναπομπής, όπως αυτοί αναφέρονται στην επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, ημερομηνίας 5 Ιουνίου 2018, εκτίθενται αυτούσιοι πιο κάτω:

«2.1. Οι πρόνοιες των πιο πάνω τροποποιητικών Νόμων, οι οποίοι ψηφίστηκαν κατόπιν προτάσεων Νόμου, ευρίσκονται σε αντίθεση και είναι ασύμφωνες με το Άρθρο 80.2 του Συντάγματος.

Το Άρθρο 80 του Συντάγματος προνοεί ότι καμία πρόταση Νόμου η οποία συνεπάγεται αύξηση των εξόδων που προβλέπονται από τον Προϋπολογισμό δεν δύναται να υποβληθεί από βουλευτή [Πρόεδρος της Δημοκρατίας ν Βουλής των Αντιπροσώπων (Αρ. 2) (2001) 3Α. Α.Α.Δ. 519, Πρόεδρος της Δημοκρατίας ν

Βουλής των Αντιπροσώπων (2011) 3Α. Α.Α.Δ. 72].

Ο σκοπός του Συνταγματικού Νομοθέτη είναι η απόδοση αποκλειστικής εξουσίας για την ετοιμασία του προϋπολογισμού και τον καθορισμό των δαπανών του Κράτους στην εκτελεστική εξουσία, αφού θα μπορούσε η οποιαδήποτε πρόταση Νόμου να επιβαρύνει και να αυξάνει τα έξοδα όλων των προϋπολογισμών πέραν του τρέχοντος και ήδη εγκριθέντων, αλλά και μελλοντικών προϋπολογισμών του Κράτους, χωρίς τη συναίνεση της εκτελεστικής εξουσίας.

Οι εν λόγω πρόνοιες δημιουργούν σοβαρό διοικητικό κόστος στο αρμόδιο Υπουργείο, καθώς και ενδεχομένως σε άλλες αρμόδιες αρχές, οι οποίες θα υποχρεωθούν να εξετάζουν κάθε αίτηση ξεχωριστά, για να διαπιστώσουν κατά πόσον οι αιτητές *“αποδεδειγμένα συζούν ως σύζυγοι”*. Αυτό θα συνεπάγεται αύξηση του διοικητικού κόστους για το Κράτος, καθώς προκύπτει η ανάγκη διενέργειας έρευνας, αλλά και εξέτασης όλων των σχετικών παραμέτρων, για να αποδειχθεί αν πράγματι οι αιτητές συζούν. Η διενέργεια ερευνών, καθώς και εν γένει η εφαρμογή της διάταξης αυτής από τις αρμόδιες αρχές θα οδηγήσει σε αύξηση των εξόδων του Προϋπολογισμού.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τη σχετική αναλογιστική μελέτη που ετοιμάστηκε από το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, προ της ψήφισης του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου του 2017, Ν. 115(Ι)/17, και προ της ψήφισης του περί της Προστασίας της Πατρότητας Νόμου, Ν.117(Ι)/17, με σκοπό τον υπολογισμό του κόστους υλοποίησης, για παροχή επιδόματος πατρότητας στους ασφαλισμένους συζύγους, διαπιστώθηκε ότι η ύπαρξη σχέσεως γάμου (θρησκευτικού, πολιτικού, συμφώνου συμβίωσης) είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την παραχώρηση του επιδόματος πατρότητας.

Ως εκ τούτου, η συμπερίληψη των προσώπων που *“αποδεδειγμένα συζούν ως σύζυγοι”* (άγαμοι πατέρες) στους δικαιούχους επιδόματος πατρότητας συνεπάγεται επιβάρυνση του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθώς και των δημόσιων οικονομικών του Κράτους με απροσδιόριστο κόστος και κατ' επέκταση αύξηση των προβλεπόμενων εξόδων του Προϋπολογισμού.

Οι πρόνοιες των υπό αναπομπή Νόμων επιφέρουν αύξηση των κατά τα άλλα προβλεπόμενων δαπανών, κατά τον τρόπο που έχει επεξηγηθεί πιο πάνω, προσκρούουν στις διατάξεις του Άρθρου 80.2 του Συντάγματος και ως εκ τούτου είναι αντισυνταγματικές.

2.2. Οι πρόνοιες των υπό αναπομπή Νόμων είναι αντίθετες με το Άρθρο 54 του Συντάγματος.

Με τους υπό αναπομπή Νόμους η Βουλή των Αντιπροσώπων επεμβαίνει στην άσκηση των εξουσιών του Υπουργικού Συμβουλίου κατά παράβαση του Άρθρου 54 του Συντάγματος. Το Υπουργικό Συμβούλιο ασκεί την *“εκτελεστική εξουσία επί παντός θέματος”* πλην τα ρητώς προβλεπόμενα στο Σύνταγμα, τα οποία εναποτίθενται σε άλλη εξουσία. Το εν λόγω Άρθρο αποδίδει στο Υπουργικό Συμβούλιο αποκλειστική αρμοδιότητα όσον αφορά:

“(α) την γενικήν διεύθυνσιν και τον έλεγχον της διακυβερνήσεως της Δημοκρατίας και την διεύθυνσιν της γενικής πολιτικής,

[...]

(δ) τον συντονισμόν και την εποπτείαν πασών των δημοσίων υπηρεσιών,

(ε) την εποπτείαν και την διάθεσιν της ανηκούσης εις την Δημοκρατίαν περιουσίας συμφώνως προς τας διατάξεις του Συντάγματος και του νόμου”.

Σύμφωνα με το Άρθρο 54 του Συντάγματος, δεν επιτρέπεται στη Βουλή των Αντιπροσώπων να επεμβαίνει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Δημοκρατίας και ειδικότερα στη διεύθυνση και/ή στον καθορισμό της γενικής πολιτικής, καθώς και στον τρόπο διάθεσης της περιουσίας της Δημοκρατίας, δηλαδή στην παροχή επιδομάτων (χρημάτων/περιουσίας), που ανήκει στη Δημοκρατία.

Με τους υπό αναφορά Νόμους η Βουλή των Αντιπροσώπων επεμβαίνει στη γενική πολιτική του Κράτους με τρόπο που μεταβάλλει και/ή διαφοροποιεί και/ή διαμορφώνει και/ή καθορίζει πολιτική και αποφασίζει, κατά παράβαση του Συντάγματος, σε ποιους επιπρόσθετα θα παραχωρηθεί επίδομα πατρότητας, ενώ η εκτελεστική εξουσία έχει ήδη αποφασίσει και καθορίσει τη γενική της πολιτική, κατόπιν εκτίμησης του κόστους υλοποίησης παραχώρησης επιδόματος πατρότητας στη βάση της σχετικής αναλογιστικής μελέτης.

Οι υπό αναφορά Νόμοι επεμβαίνουν στην άσκηση των αρμοδιοτήτων του Υπουργικού Συμβουλίου, εφόσον αυτό έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα να αποφασίζει, συντονίζει, εποπτεύει και καθορίζει τη γενική πολιτική της Δημοκρατίας αλλά και τον τρόπο διάθεσης της περιουσίας της Δημοκρατίας.

Ως εκ τούτου, η Βουλή των Αντιπροσώπων με την ψήφιση των υπό αναπομπή Νόμων επεμβαίνει στον τρόπο άσκησης της αποκλειστικής αρμοδιότητας της εκτελεστικής εξουσίας, η οποία έχει ήδη εκφράσει τη γενική πολιτική της στους υφιστάμενους περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμους του 2010 έως 2017 και στον περί Προστασίας της Πατρότητας Νόμο του 2017, και ανατρέπει την άσκηση εκτελεστικής εξουσίας από το

αρμόδιο Συνταγματικό όργανο.

Συνεπώς, οι υπό αναπομπή Νόμοι θεσπίστηκαν κατά παράβαση του Άρθρου 54 του Συντάγματος.

3. Οι πρόνοιες των υπό αναπομπή Νόμων είναι αντίθετες με τη συνταγματική Αρχή της Διάκρισης των Εξουσιών.

Η Αρχή της Διάκρισης των Εξουσιών απαγορεύει και αποκλείει την άσκηση ή την ανάληψη εξουσίας έξω από τη σφαίρα των αρμοδιοτήτων της κάθε μιας από τις τρεις εξουσίες της πολιτείας. Η άσκηση των αρμοδιοτήτων της εκτελεστικής εξουσίας δεν πρέπει να επηρεάζεται από παρεμβολές της νομοθετικής εξουσίας.

Με τους υπό αναπομπή Νόμους η Βουλή των Αντιπροσώπων δεν ψήφισε κανόνα δικαίου γενικής εφαρμογής, αλλά αντίθετα οι ψηφιζόμενες ρυθμίσεις είναι ουσιαστικά η τροποποίηση και/ή ο καθορισμός της γενικής πολιτικής και/ή ο τρόπος διάθεσης της περιουσίας της Δημοκρατίας, κατά τρόπο αντίθετο με τη θέληση της εκτελεστικής εξουσίας, όπως επεξηγήθηκε ανωτέρω στα σημεία 2.1 και 2.2. Η νομοθετική εξουσία παρεμβαίνει στις αρμοδιότητες της εκτελεστικής εξουσίας κατά τρόπο που θίγει τη συνταγματική Αρχή της Διάκρισης των Εξουσιών.

Συνάγεται ότι ο υπό αναφορά Νόμος είναι ασύμβατος με την Αρχή της Διάκρισης των Εξουσιών.».

Στο πλαίσιο επανεξέτασης του θέματος η Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δήλωσε μεταξύ άλλων ότι η εξουσία καθορισμού της γενικής πολιτικής του κράτους αποτελεί αρμοδιότητα της εκτελεστικής εξουσίας και συγκεκριμένα του Υπουργικού Συμβουλίου και όχι εξουσία του νομοθετικού σώματος. Στο πλαίσιο αυτό, όπως ανέφερε, η κυβέρνηση κατέθεσε νομοσχέδιο για παραχώρηση επιδόματος πατρότητας, ρύθμιση την οποία καμία κυβέρνηση δεν προώθησε στο παρελθόν. Ειδικότερα, όπως επεξήγησε η ίδια, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία ήδη παραχωρείται επίδομα πατρότητας σε πατέρες που έχουν συνάψει εκκλησιαστικό ή πολιτικό γάμο, καθώς και σε πατέρες που έχουν συνάψει πολιτική συμβίωση. Συναφώς, ανέφερε ότι από την 1^η Αυγούστου 2017, ημερομηνία κατά την οποία η πιο πάνω νομοθεσία τέθηκε σε εφαρμογή, μέχρι και σήμερα έχουν υποβληθεί στο Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων 3 788 αιτήσεις, το κόστος των οποίων ανήλθε στα €1.096.000. Τέλος, όπως επισήμανε η ίδια, στην περίπτωση συμβίωσης δύο ατόμων δεν αναγνωρίζονται κληρονομικά δικαιώματα ούτε δημιουργείται δικαίωμα σε σύνταξη χρείας.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της διαμόρφωσε τις πιο κάτω θέσεις:

Ο πρόεδρος της επιτροπής και το μέλος αυτής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάχθηκαν εναντίον της αποδοχής της αναπομπής.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού δήλωσαν ότι συμφωνούν με τους λόγους της αναπομπής, όπως αυτοί αναφέρονται στην επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας, με ημερομηνία 5 Ιουνίου 2018, και τάσσονται υπέρ της αποδοχής της αναπομπής.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου δήλωσαν ότι θα τοποθετηθούν αναφορικά με την αναπομπή κατά τη συζήτηση του θέματος ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεων της, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υποβάλλει την παρούσα έκθεση ενώπιον της ολομέλειας του σώματος για λήψη τελικής απόφασης αναφορικά με την αναπομπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Φακοντής έχει το λόγο.

Α. ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η παραχώρηση της άδειας και του επιδόματος πατρότητας απασχόλησε την επιτροπή Εργασίας αρκετά χρόνια, μετά από κατάθεση πρότασης νόμου από την κ. Μαυρονικόλα. Στη συνέχεια κατατέθηκε νομοσχέδιο, το οποίο όλοι χαιρέτισαμε και ψηφίσαμε ομόφωνα.

Με την εφαρμογή της νομοθεσίας τον Αύγουστο του 2017 διαπιστώθηκε ότι αποκλείονταν από την παροχή επιδόματος πατρότητας οι άγαμοι πατέρες. Για άρση αυτής της αδικίας καταθέσαμε ως ΑΚΕΛ προτάσεις νόμου, οι οποίες ψηφίστηκαν κατά πλειοψηφία από την ολομέλεια της Βουλής και στη συνέχεια αναπέμφθηκαν από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ως αντισυνταγματικές. Θέλω να υπενθυμίσω ότι ο

Δημοκρατικός Συναγερμός ζήτησε αναβολή στη συζήτηση και ψήφιση στην ολομέλεια του θέματος, γιατί συμφωνούσε με τη φιλοσοφία του θέματος και ζήτησε χρόνο, για να συζητήσει και να διαβουλευθεί περαιτέρω για τις συγκεκριμένες προτάσεις νόμου. Στο τέλος καταψήφισε τις συγκεκριμένες προτάσεις νόμου.

Οι λόγοι της αντισυνταγματικότητας θα μπορούσαν να ξεπεραστούν, αν η κυβέρνηση αντιλαμβανόταν και αποδεχόταν τη διάκριση που υπάρχει στην υφιστάμενη νομοθεσία μεταξύ έγγαμων και άγαμων πατεράδων και υιοθετούσε τις πρόνοιες των ρυθμίσεων που περιλαμβάνονται στις προτάσεις νόμου ή εάν η ίδια κατέθετε συγκεκριμένα νομοσχέδια, αφού οι λόγοι της αντισυνταγματικότητας είναι το οικονομικό κόστος στον προϋπολογισμό.

Θέλω να θυμίσω ότι η ίδια η υπουργός στην επιχειρηματολογία της κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου, αλλά και κατά τη συζήτηση των προτάσεων νόμου και στην προσπάθειά της να πείσει τους βουλευτές ότι, όταν ζητούνται οι δύο εβδομάδες για την άδεια πατρότητας, να μπορεί να δίδονται, εάν οι ίδιοι οι πατεράδες το επιθυμούν, και μετά τη δέκατη έκτη εβδομάδα της άδειας μητρότητας, το επιχείρημα ήταν ότι πρέπει να παραχωρούνται αφενός μέσα σε αυτή την περίοδο, δηλαδή των δεκαέξι εβδομάδων, για να βοηθά ο πατέρας τη μητέρα στα πρώτα στάδια της γέννησης του παιδιού τους και αφετέρου, για να υπάρξει σύνδεση του πατέρα και του βρέφους στις πρώτες μέρες της ζωής του παιδιού.

Πραγματικά, διερωτόμαστε γιατί η κυβέρνηση επιμένει να στερεί από τους άγαμους γονείς το δικαίωμα αυτό, καταρρίπτοντας η ίδια τη δική της επιχειρηματολογία και δημιουργώντας παράλληλα διάκριση μεταξύ έγγαμων και άγαμων ζευγαριών. Η πλειοψηφία των άγαμων ζευγαριών αφορά περιπτώσεις που έχουν ήδη προγραμματίσει την τέλεση του γάμου τους, απλώς τεκνοποίησαν ενωρίτερα.

Σε σχέση με την αναφορά ότι οι αναπεμφθέντες νόμοι επιφέρουν αύξηση του διοικητικού κόστους λόγω διενέργειας ελέγχων για διαπίστωση της συμβίωσης, υπενθυμίζω ότι εισαγάγαμε πρόνοια για ένορκη δήλωση και των δύο γονέων και στην περίπτωση ψευδούς δήλωσης το αδίκημα τιμωρείται με πρόστιμο €800 ή και μέχρι έξι μήνες ποινή φυλάκισης. Οι πρόνοιες αυτές εκτιμούμε ότι είναι αποτρεπτικές. Σε άλλες περιπτώσεις, σε άλλες νομοθεσίες γίνονται αποδέκτες ακόμη και βεβαιώσεις κοινοταρχών για κοινή συμβίωση και δεν αμφισβητούνται και δε διενεργούνται έλεγχοι και άρα δεν υπάρχει διοικητικό κόστος.

Πέραν τούτου, όπως έχουν τονίσει το Γραφείο της Επιτρόπου Προστασίας Δικαιωμάτων του Παιδιού, της Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και της Επιτρόπου Ισότητας των Φύλων, η πατρότητα από μόνη της δε συνδέεται με το γάμο αλλά με το παιδί και ως εκ τούτου τάχθηκαν υπέρ της παραχώρησης επιδόματος πατρότητας και στους άγαμους πατέρες, σε αντίθεση με τη θέση που στήριξε η υπουργός. Υπέρ της πρότασης νόμου τάχθηκαν και όλοι οι κοινωνικοί εταίροι, συνδικαλιστικές οργανώσεις και γυναικείες οργανώσεις.

Εν κατακλείδι, η κοινοβουλευτική μας ομάδα παραμένει στην αρχική θέση αρχής της, καθότι πιστεύουμε ότι η νομοθετική ρύθμιση θα άρει μια κατάφωρη αδικία και διάκριση εις βάρος των άγαμων ζευγαριών. Γι' αυτό και θα απορρίψουμε την αναπομπή του Προέδρου, θέλοντας να δώσουμε ξανά την ευκαιρία στον Πρόεδρο να αποδεχθεί και να υπογράψει τη σχετική νομοθεσία, όπως στο παρελθόν έπραξε για άλλες παρόμοιες προτάσεις νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εμείς θεωρούμε καταρχάς ότι το επίδομα πατρότητας -σε αντίθεση με ό,τι υποστηρίζεται από την κυβέρνηση- που ήταν μια νομοθετική αλλαγή επί των ημερών της, δεν είναι απλά μια αλλαγή που έγινε, για να εξασφαλίσει την ισότητα μεταξύ των δύο φύλων, επειδή υπήρχε για χρόνια πριν η άδεια πατρότητας και δεν ήταν πληρωμένη και με την εισαγωγή της πληρωμένης άδειας πατρότητας, όπως είπε και η υπουργός, διαμορφώνονται συνθήκες ισότητας μεταξύ των συζύγων. Εμείς θεωρούμε -όπως είναι και καταγραμμένο και στο πρόγραμμα για το σχέδιο και την ανάπτυξη της δημογραφίας της Κύπρου, τη δημογραφική ανάπτυξη του πληθυσμού- ότι αυτά τα επιδόματα -το επίδομα μητρότητας, το επίδομα πατρότητας- έχουν σχέση όντως με την ανάπτυξη του πληθυσμού, έχουν όντως σχέση με την αύξηση των γεννήσεων. Είναι όντως επίδομα πατρότητας και από τη στιγμή που ένας σύζυγος ή ένας άντρας είναι πατέρας, πρέπει να έχει την ευκαιρία και να τυγχάνει αυτών των ωφελημάτων. Και επανειλημμένα μάς είπαν στην επιτροπή ότι ο λόγος που υπάρχει αυτό το επίδομα -η θέση της κυβέρνησης ήταν αυτή- δεν είναι γιατί πρέπει κάποιος, όταν είναι πατέρας, να έχει και επίδομα. Εμείς λέμε ότι αυτό είναι το σωστό. Ο πατέρας να έχει και επίδομα όπως έχει και η μητέρα. Και αυτό είναι ένα μέτρο το οποίο προωθεί την απόκτηση τέκνων, την ανάπτυξη την πληθυσμιακή.

Θα πω και εγώ δύο λόγια σε σχέση με την άποψη της κυβέρνησης ότι αυξάνεται ο προϋπολογισμός του κράτους με αυτή την πρόταση νόμου. Καταρχάς, να πω για το πρώτο επιχείρημα, που έχει να κάνει τάχα με το διοικητικό κόστος, ότι νομίζω ότι είχαμε συμφωνήσει όλα τα πολιτικά κόμματα ότι τέτοιου είδους επιχειρήματα,

τουλάχιστον σύσσωμη η Βουλή, θα τα ξεπερνούμε. Αλίμονο αν θα θεωρείται αύξηση του προϋπολογισμού το οποιοδήποτε διοικητικό κόστος. Και μάλιστα υπήρχε και περίπτωση ότι ήταν πολύ δριμύς σε αυτό το σημείο ο ίδιος ο πρόεδρος του κυβερνώντος κόμματος, που θεώρησε γελοίο να αναπέμπεται νόμος για το διοικητικό κόστος που έχει η εφαρμογή του. Όσον αφορά το πραγματικό κόστος που θα έχει για το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, πρέπει να υπενθυμίσουμε σε αυτή την κυβέρνηση ότι, χωρίς να φταίει μόνο η ίδια αυτή κυβέρνηση, οφείλει στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων €7,5 δις, άρα μάλλον αυτή έχει να δώσει στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και έχει πολλά να δώσει και τίποτα περισσότερο δεν της παίρνουμε ή της επιβάλλουμε να πληρώσει με αυτή την πρόταση νόμου.

Εμείς θα υποστηρίξουμε τη θέση που είχαμε υποστηρίξει και την προηγούμενη φορά και δε θα υποστηρίξουμε την αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλίας Μυριάνθους.

Η. ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Είναι γεγονός ότι αυτή η Βουλή, πριν λίγους μήνες, είχε ψηφίσει ακριβώς την παραχώρηση του επιδόματος πατρότητας και επιχειρηματολογήσαμε όλοι υπέρ αυτής της ενέργειας, παρ' όλων ότι είχαμε υποβάλει ως ΕΔΕΚ μέσω της κ. Ρούλας Μαυρονικόλα την πρόταση νόμου, που μετά υιοθετήθηκε και από το ίδιο το Υπουργείο Εργασίας και από την ίδια την κυβέρνηση.

Αυτή τη στιγμή προσπαθούμε να λύσουμε ένα πρόβλημα το οποίο είναι ένα πρόβλημα λόγω του σύγχρονου τρόπου διαβίωσης, ζωής των ζευγαριών. Θα μπορούσαν αυτά τα ζευγάρια, πριν προχωρήσουν σε έναν εκκλησιαστικό γάμο, που συνηθίζεται, να προχωρούσαν με έναν πολιτικό γάμο, για να προλάβουν ακριβώς να τους δοθεί αυτό το επίδομα. Όπως είπε και ο συνάδελφος ο κ. Φακοντής, οι περισσότεροι έχουν προγραμματίσει αυτό το γάμο, όμως έχει έρθει ένα παιδί. Αυτή τη στιγμή, αυτά τα ζευγάρια με αυτή την αναπομπή από πλευράς κυβέρνησης τα αποκλείουμε.

Αναφέρθηκε από τον κ. Περδίκη ότι συζητούμε εδώ και χρόνια πώς θα λύσουμε το δημογραφικό πρόβλημα. Συζητούμε ότι είμαστε στο 2,1% της αναπλήρωσης του πληθυσμού, στα όρια να μην αναπληρωνόμαστε, και, αντί να βρούμε τρόπους να ενισχύσουμε και να στηρίξουμε να νεαρά ζευγάρια, να τεκνοποιούν, ερχόμαστε με μέτρα τα οποία θα έλεγα... εν πάση περιπτώσει, δεν μπορούν να χαρακτηριστούν οι ισχυρισμοί της κυβέρνησης ότι μπαίνει διοικητικό κόστος και είναι αντισυνταγματικό ή οτιδήποτε άλλο, για να απορρίψουμε τέτοιου είδους προτάσεις. Θα θέλαμε, αν ήταν αυτά τα προβλήματα από πλευράς κυβέρνησης, από πλευράς Υπουργείου Εργασίας, να αρθούν με κάποιες επιμέρους προτάσεις, αν θέλουν να λύσουν αυτό το διοικητικό κόστος και να μας πουν ως σώμα «κοιτάξτε, βρέστε έναν τρόπο, φέρνουμε κανονισμούς, στηρίξετέ τους, για να μπορέσουμε να λύσουμε οποιαδήποτε προβλήματα επιτήδειων προσπαθούν να εκμεταλλευθούν τέτοιου είδους καταστάσεις».

Ως εκ τούτου, θεωρούμε ότι ήταν άστοχη η ενέργεια που έχει γίνει και επιμένουμε στην αρχική μας θέση ότι αυτή η πρόταση θα έπρεπε να είχε εγκριθεί. Ως εκ τούτου, είμαστε κατά της αναπομπής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ανδρέας Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Καταρχάς, με την ευκαιρία αυτή, θέλουμε να συγχαρούμε την κυβέρνηση, γιατί μέσα από σοφές οικονομικές πολιτικές έχει δημιουργήσει τις δυνατότητες στο κράτος και για πρώτη φορά έχει φέρει και έχει ψηφιστεί η άδεια πατρότητας για όσους τεκνοποιούν. Όπως έχει φέρει ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων και έχουν ψηφιστεί πάρα πολλά επιδόματα για πρώτη φορά. Επίσης να τη συγχαρούμε, γιατί κατάφερε να επαναφέρει επιδόματα και ευεργετήματα τα οποία αποκόπηκαν μέσα από λανθασμένες οικονομικές πολιτικές το 2012.

Υιοθετούμε πλήρως τους λόγους αναπομπής από πλευράς κυβερνήσεως -εξάλλου αυτή ήταν η θέση μας και κατά τη συνεδρίαση για ψήφιση της συγκεκριμένης πρότασης νόμου- θέλω όμως να πω και τα πιο κάτω πράγματα: Δεν απαγορεύεται σήμερα σε κάποιον πατέρα, έστω και αν δεν είναι παντρεμένος, έστω και αν δεν έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης, έστω αν δεν έχει συνάψει πολιτικό γάμο, να πάρει άδεια όχι μόνο δεκαπέντε μέρες, και είκοσι, και τριάντα, αλλά δε θα είναι πληρωμένες από το κράτος, όπως θα είναι σε περίπτωση που έχει συνάψει πολιτικό γάμο, θρησκευτικό γάμο ή σύμφωνο συμβίωσης. Ένας όμως πατέρας,

κύριε Πρόεδρε, ο οποίος δεν έχει συνάψει ούτε σύμφωνο συμβίωσης ούτε πολιτικό γάμο ούτε θρησκευτικό γάμο θα πρέπει πρώτα να σκεφτεί ότι σε οποιαδήποτε περίπτωση δε διασφαλίζει ούτε τη γυναίκα του ούτε τα παιδιά του με συνταξιοδοτικά ωφελήματα, με κληρονομικά ωφελήματα, των οποίων θα απολαύουν η γυναίκα του και τα παιδιά του, αν είναι παντρεμένος με οποιαδήποτε από τις τρεις μορφές γάμου που ισχύουν στην Κύπρο. Άρα, οι υπερευαισθησίες και η πλειοδοσία σε ό,τι φέρει αυτή η κυβέρνηση με βάση τα οικονομικά δεδομένα της πολιτείας είναι εύκολη. Είναι εύκολο να κάνεις κοινωνική πολιτική με λεφτά που κερδίζουν άλλοι. Όταν εσύ κυβερνάς όμως, είναι εύκολο να αποκόπτεις επιδόματα με βάση τις δικές σου κακές οικονομικές πολιτικές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ιδιαίτερα ο συνάδελφος και φίλος ο κ. Κυπριανού, όταν μιλά για οικονομική πολιτική με χρήματα άλλων, νομίζω ότι θα έπρεπε να είναι λίγο πιο προσεκτικός, διότι να θυμίσω ότι όλη η οικονομική πολιτική και όλα τα οικονομικά βάρη το 2013 είναι τα χρήματα άλλων, που χρησιμοποίησε αυτή η κυβέρνηση.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Υφάρπασεν!

ΧΡ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε.

Το Δημοκρατικό Κόμμα θα ψηφίσει εναντίον αυτής της αναπομπής και θέλω να είμαστε ειλικρινείς. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αναπέμπει το νόμο για ποιο λόγο; Λόγω του διοικητικού κόστους και της αντισυνταγματικότητας λόγω της αύξησης του προϋπολογισμού. Ας είμαστε ειλικρινείς. Δεν υπάρχει η πολιτική βούληση από αυτή την κυβέρνηση, για να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα τα οποία προκύπτουν από το σύγχρονο τρόπο ζωής. Τον οποίο σύγχρονο τρόπο ζωής και τα σύγχρονα προβλήματα κατά τα άλλα για το κυβερνών κόμμα και για την κυβέρνηση πρέπει να τα αντιλαμβανόμαστε γρήγορα, να τα υιοθετούμε και να τα επιλύουμε με τους σύγχρονους τρόπους, όταν πρόκειται όμως για θέματα τα οποία προκύπτουν από την αλλαγή του τρόπου ζωής, κάποιιοι θυμούνται να κρυφτούν πίσω από τους συντηρητισμούς τους.

Το διοικητικό κόστος, με όλο το σεβασμό, δεν μπορεί να σταθεί στη βάση της λογικής. Υπάρχει η πρόνοια ότι, όταν υπάρχει ψευδής δήλωση, έχει ένα πολύ μεγάλο πρόστιμο για αυτόν που κάνει τη ψευδή δήλωση. Να αντιληφθώ ότι το Τμήμα Φορολογίας, παραδείγματος χάριν, πάει και ελέγχει μία μία τις φορολογικές δηλώσεις που κάμνει ο κάθε Κύπριος πολίτης, για να δει αν είναι ψευδείς; Γνωρίζει εκ των προτέρων εκείνος που υποβάλλει τη δήλωσή του, είτε τη φορολογική είτε την οποιαδήποτε άλλη, ότι, σε περίπτωση που είναι λανθασμένη ή ψευδής, η ποινή θα είναι πολύ μεγάλη και είναι με αυτό τον τρόπο που λειτουργούν τα σύγχρονα κράτη που κατά τα άλλα κάποιες άλλες πολιτικές παρατάξεις θέλουν να επικαλούνται.

Όσον αφορά την αύξηση στον προϋπολογισμό -και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε- επαναλαμβάνω, εάν υπήρχε η πολιτική βούληση να βοηθήσουμε τα νεαρά ζευγάρια, που για τους δικούς τους λόγους δε θέλουν να έχουν, αγαπητέ κύριε Κυπριανού, κληρονομικά και άλλα δικαιώματα, θα τους στερήσουμε και αυτό το δικαίωμα, το δικαίωμα της άδειας πατρότητας; Αν υπήρχε η πολιτική βούληση, κύριε Πρόεδρε, δε θα χρειαζόταν κανένας να κρυφτεί πίσω από τις κατά την άποψή μας δικαιολογίες οι οποίες δεν ευσταθούν στη βάση της λογικής.

Γι' αυτούς τους λόγους, το Δημοκρατικό Κόμμα θα ψηφίσει εναντίον των αναπομπών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα μακρηγορήσω. Απλά να πω ότι, όπως και την προηγούμενη φορά για το συγκεκριμένο νόμο τηρήσαμε αποχή -ενώ συμφωνούμε απόλυτα με τις αρχές που θέλει να υπηρετήσει και είναι πολύ σωστές και πολύ κακώς η κυβέρνηση δεν επιλύει αυτό το ζήτημα από μόνη της, για να μην υπάρχει θέμα αντισυνταγματικότητας- για λόγους αντισυνταγματικότητας, θα τηρήσω αποχή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να προχωρήσουμε στην ψηφοφορία, σας παρακαλώ.

Μ. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απολογούμαι.

Ο κ. Μουσιούττας έχει το λόγο.

Μ. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Εγώ θα διαφοροποιηθώ από τη θέση του Δημοκρατικού Κόμματος, η θέση μου είναι ότι θα ψηφίσω υπέρ της αναπομπής. Έχω πεισθεί από αυτά που έχω ακούσει από την υπουργό, που ήταν ενώπιον της επιτροπής χθες, ότι αυτό που λέμε να διαφοροποιήσουμε σήμερα είναι ένα μικρό κομμάτι στην όλη κοινωνική πολιτική. Υπάρχουν πιο σοβαρά θέματα, που δεν τα έχουμε δει, όπως είναι οι συντάξεις, και πιανόμαστε για ένα θέμα που είναι κάποιο συγκεκριμένο επίδομα. Θεωρώ ότι, αν θέλουμε πραγματικά να διορθώσουμε την πολιτική που υπάρχει, θα πρέπει να δούμε όλα τα θέματα μαζί και όχι ένα ένα, αποσπασματικά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρώτης αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαέξι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννέα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι εννέα ψήφους εναντίον, δεκαέξι ψήφους υπέρ και μία αποχή, η πρώτη αναπομπή απορρίπτεται.

Ψηφίστε, παρακαλώ, για τη δεύτερη αναπομπή.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της δεύτερης αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαέξι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννέα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι εννέα ψήφους εναντίον, δεκαέξι ψήφους υπέρ και μία αποχή, η δεύτερη αναπομπή απορρίπτεται.

Τα υπ' αριθμόν 4 μέχρι 14 θέματα αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία και εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί σε όλους.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τους υπουργούς	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Μεταπτυχιακές Σπουδές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.056-2018).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού
2. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Δίδακτρα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.057-2018).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού
3. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Φοιτητικά Θέματα και Θέματα Σπουδών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.058-2018).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού
4. Οι περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.013-2018).	Εσωτερικών	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
5. Οι περί Τμήματος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών - Θέση Λειτουργού Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.014-2018).	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Νομικών
6. Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.016-2018).	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
7. Οι περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.017-2018).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
8. Οι περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Σχολές και Τμήματα κατά Σχολή) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.018-2018).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού
9. Οι περί Γενικού Χημείου του Κράτους - Θέση Ανώτερου Χημικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.028-2018).	Υγείας	Νομικών

10.	Οι περί του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών - Θέση Λογιστικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.029-2018).	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Νομικών
11.	Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Συσκευές με Καύση Αέριων Καυσίμων) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.030-2018).	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
12.	Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Νοσοκομειακού Εργαστηρίου και Λειτουργού Νοσοκομειακού Εργαστηρίου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.031-2018).	Υγείας	Νομικών
13.	Οι περί Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως - Θέση Πρώτου Τεχνικού Μηχανικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.032-2018).	Εσωτερικών	Νομικών
14.	Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.033-2018).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Προτάσεις νόμου

Κατατέθηκαν από

Παραπέμπονται στις επιτροπές

1.	Ο περί Πρόσληψης Ατόμων με Αναπηρίες στον Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα (Ειδικές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.053-2018).	Γιώργο Πεردίκη, πρόεδρο του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
2.	Ο περί της Διαδικασίας Ρύθμισης Ληξιπρόθεσμων Φορολογικών Οφειλών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.054-2018).	Ηλία Μυριάνθους, βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3.	Ο περί Σκύλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.055-2018).	Χρίστο Χρίστου και Λίνο Παπαγιάννη εκ μέρους του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου	Περιβάλλοντος
4.	Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.056-2018).	Ηλία Μυριάνθους, βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5.	Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.057-2018).	Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριο Μαυρίδη και Ονούφριο Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.622, ημερομηνίας 7 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα για τα πιο κάτω:

1. Τι ποσότητα μαγειρικών ελαίων χρησιμοποιείται για την παραγωγή βιοντίζελ;
2. Τι ποσότητα μηχανέλαιων συλλέγεται και επαναχρησιμοποιείται ή ανακυκλώνεται;
3. Τι ποσότητες μαγειρικών ελαίων και μηχανέλαιων χρησιμοποιούνται στην κυπριακή αγορά;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.623, ημερομηνίας 7 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκου Κέττηρου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να απαντήσει κατά πόσο τα ασθενοφόρα που έχει στη διάθεσή του το Υπουργείο Υγείας έχουν τη δυνατότητα μεταφοράς υπέρβαρων ατόμων, άνω των 130 κιλών.

Σύμφωνα με καταγγελία που δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα “Πολίτης”, στις 2 Ιουνίου 2018, σαραντάχρονος υπέρβαρος ασθενής που νοσηλεύεται στο Γενικό Νοσοκομείο Λάρνακας δεν μπορούσε να μεταφερθεί με ασθενοφόρο στην εντατική μονάδα του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, γιατί το κρεβάτι του ασθενοφόρου δεν ήταν δυνατό να σηκώσει βάρος πέραν των 130 κιλών. Ως εκ τούτου, οι συγγενείς του ασθενούς μίσθωσαν ασθενοφόρο από ιδιωτική κλινική της Λεμεσού, καταβάλλοντας το ποσό των €400, προκειμένου να μεταφερθεί στο νοσοκομείο ο υπέρβαρος ασθενής.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.624, ημερομηνίας 8 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το συνολικό αριθμό σκαφών αναψυχής που μπορεί να φιλοξενήσουν οι μαρίνες που λειτουργούν αυτή τη στιγμή στην Κύπρο και ποιο είναι το ποσοστό πληρότητας των κυπριακών μαρινών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.625, ημερομηνίας 8 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 14 Μαΐου 2018 να εγκρίνει σχέδιο επιδόματος για όσους έκαναν θητεία μεγαλύτερη της προκαθορισμένης την περίοδο της τουρκικής εισβολής το 1974, καθώς και για αιχμαλώτους και παθόντες πολέμου. Έχω πληροφορηθεί ότι το επίδομα αυτό θα υπολογίζεται βάσει της σύνταξης εκάστου δικαιούχου.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν το επίδομα θα καταβάλλεται και σε άτομα τα οποία πληρούν τις πρόνοιες του σχεδίου, αλλά έζησαν και εργάζονται στο εξωτερικό ή λαμβάνουν σύνταξη από το εξωτερικό. Αν ναι, με ποιο τρόπο θα υπολογίζεται η καταβολή του επιδόματος και, αν όχι, με ποιο τρόπο προτίθεται η κυβέρνηση να δικαιώσει αυτή την ομάδα ατόμων;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.626, ημερομηνίας 8 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Σημείωση: Η ερώτηση του βουλευτή είναι εμπιστευτική.

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.627, ημερομηνίας 8 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Θεωρούμε ότι ο τερματισμός της ανέγερσης αιθουσών πολλαπλής χρήσεως στα σχολεία έχει υποβαθμίσει σε πολύ μεγάλο βαθμό τα σχολεία της υπαίθρου σε σύγκριση με τα σχολεία των πόλεων.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο η συγκεκριμένη πολιτική θα αναθεωρηθεί και, εάν ναι, κατά ποιο τρόπο και με ποιο χρονοδιάγραμμα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.628, ημερομηνίας 8 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο υπάρχει εγκεκριμένο κονδύλι στον προϋπολογισμό για ανέγερση αίθουσας πολλαπλής χρήσης στα δημοτικά σχολεία Μουτταγιάκας και Αγκλεισίδων και, εάν ναι, πότε υπολογίζεται να υλοποιηθεί η ανέγερσή τους, εάν όχι, κατά πόσο θα προγραμματιστεί η ανέγερσή τους για τον επόμενο χρόνο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.629, ημερομηνίας 11 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Έχω ενημερωθεί ότι για τη μίσθωση ταχύπλοου σκάφους για σκοπούς αναψυχής ένας μη Κύπριος πολίτης δε χρειάζεται να έχει άδεια χειριστή ταχύπλοου σκάφους. Στις περιπτώσεις όμως των Κυπρίων πολιτών είναι προϋπόθεση.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τους λόγους που υφίσταται η διάκριση αυτή και ποια μέτρα προτίθεται να λάβει, ώστε να αρθεί η εν λόγω διάκριση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.630, ημερομηνίας 12 Ιουνίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Όπως γνωρίζετε, στην πολιτεία της Κολομβία έχει καταχωρισθεί δίωξη από την κυβέρνηση των ΗΠΑ εναντίον των κ. Paul J. Manafort Junior και Konstantin Kilimnik.

Ο Paul J. Manafort υπηρέτησε για χρόνια ως πολιτικός σύμβουλος. Από το 2006 μέχρι το 2015 φαίνεται, μέσα από εταιρείες που διεύθυνε, να διαχειρίστηκε δεκάδες εκατομμύρια δολάρια ως εισόδημα από τις υπηρεσίες που πρόσφερε και στην ουκρανική κυβέρνηση. Κατηγορείται ότι από το 2006 μέχρι το 2017, μαζί με άλλους, απέκρυψαν από τις αρχές των ΗΠΑ εισοδήματα που είχαν. Συνολικά, πάνω από εβδομήντα πέντε εκατομμύρια δολάρια διακινήθηκαν μέσα από offshore εταιρείες. Ο Paul J. Manafort ξέπλυσε πάνω από τριάντα εκατομμύρια δολάρια, τα οποία απέκρυψε από τις αρχές των ΗΠΑ. Στο κατηγορητήριο, το οποίο κατατέθηκε στις 8 Ιουνίου 2018 κάτω από τον τίτλο "Cypriot Entities", καταγράφεται ένας μεγάλος κατάλογος εταιρειών, με έδρα την Κύπρο, οι οποίες ενεγράφησαν από το 2009 μέχρι το 2015.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως μας ενημερώσει σε ποιες ενέργειες έχει προβεί, αν έχει προβεί, προκειμένου να εντοπιστούν οι συνεργάτες του Paul J. Manafort στην Κύπρο, ούτως ώστε να διαπιστωθεί ότι δεν πρόκειται για συνήθεις και τακτικές πρακτικές και υπηρεσίες που προσφέρονται και σε άλλους, και αν έχει ελέγξει δικηγορικά γραφεία που πιθανό να ενέγραψαν τις εταιρείες και τα λογιστικά γραφεία που διαχειρίζονταν τους λογαριασμούς των εν λόγω εταιρειών.

Στο κατηγορητήριο εμφανίζεται ένας απίστευτα μεγάλος κατάλογος με ημερομηνίες, εταιρείες και ποσά που διακινήθηκαν μέσω Κύπρου. Αντιλαμβάνεστε ότι σε καμιά περίπτωση, ειδικά μετά τα όσα πέρασαν οι πολίτες της Κύπρου, δεν επιτρέπεται να αφήνεται η παραμικρή υπόνοια για τον τρόπο που χρησιμοποιούνται οι υπηρεσίες στον τόπο μας, με στόχο την παράνομη διακίνηση μετρητών.

Επισυνάπτεται αυτούσιο το κατηγορητήριο.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους στάλθηκε στον αρμόδιο υπουργό.

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 7 Ιουνίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.159, ημερομηνίας 22 Σεπτεμβρίου 2016, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Τα ανοικτά και μη χρησιμοποιούμενα φρεάτια

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και επιθυμώ να σας ενημερώσω για τα ακόλουθα:

- (α) Η αδειοδότηση ανόρυξης λάκκων/φρεατίων/γεωτρήσεων, καθώς και η παρακολούθησή τους εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Διευθυντή Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων σύμφωνα με τον Περί Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων Νόμο [Ν. 79(Ι)/2010].
- (β) Παρά ταύτα, ενέργειες για σκοπούς πρόληψης ατυχημάτων έχουν γίνει από τις πλείστες Επαρχιακές Διοικήσεις. Ειδικότερα, η Επαρχιακή Διοίκηση Λεμεσού με εγκύκλιο επιστολή ημερομηνίας 12/06/2017 έχει καλέσει τις Τοπικές Αρχές (Δήμους και Κοινοτικά Συμβούλια) να ασκήσουν την επιρροή τους σε όλους τους κατόχους πηγαδιών/λάκκων ώστε να λάβουν τα αναγκαία μέτρα σήμανσης και προστασίας, ή/και περίφραξης/μόλωσης τους ανάλογα με την περίπτωση. Παρόμοια εγκύκλιος στάλθηκε επίσης και από την Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας. Επίσης, η Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου εντός του 2017 απέστειλε στον Επαρχιακό Μηχανικό Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων για έλεγχο στοιχεία αναφορικά με ακάλυπτους λάκκους που είχαν εντοπιστεί στο παρελθόν σε Δήμους και Κοινότητες της Επαρχίας.
- (γ) Τέλος, αξίζει να αναφερθεί ότι τον Απρίλιο του 2013 το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων πληροφόρησε τις Ενώσεις Δήμων και Κοινοτήτων για την έναρξη εκστρατείας αντιμετώπισης του υπό αναφορά προβλήματος, ώστε να ενημερωθούν και να συνδράμουν οι Τοπικές Αρχές και οι πολίτες.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Ιουνίου 2018 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.431, ημερομηνίας 12 Μαρτίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα που αφορά στην Κυπριακή Ομοσπονδία Άρσης Βαρών (ΚΟΑΒ) και υποβάλλω τα ακόλουθα, βάσει και της συνεισφοράς του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ):

- (α) Το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ) του ΚΟΑ, ενόψει της διαφοράς Σωματείων με την ΚΟΑΒ και μετά και από σχετική επιστολή του Υπουργείου Εσωτερικών με αρ. Φακ. 42/72/1808/2 και ημερ. 26/05/2017 (**παράρτημα 1**), αποφάσισε όπως παγοποιήσει τη χορηγία του Οργανισμού προς την ΚΟΑΒ, μέχρι τη συμμόρφωσή της με την πιο πάνω επιστολή. Απόσπασμα από τα πρακτικά της συνεδρίας του ΔΣ ΚΟΑ ημερ. 29/06/2017 επισυνάπτεται ως **παράρτημα 2**.

Στην ίδια συνεδρία, το ΔΣ του ΚΟΑ, αποφάσισε όπως για το καλώς νοούμενο συμφέρον του αθλήματος, οι οποιοσδήποτε πληρωμές που αφορούν στο προσωπικό της Ομοσπονδίας και/ή αθλητικές δραστηριότητες των αθλητών/προπονητών ή/και προμηθευτών, να καταβάλλονται σε αυτούς απευθείας από τον ΚΟΑ, κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος.

- (β) Η απόφαση της Ανώτατης Δικαστικής Αθλητικής Αρχής (ΑΔΕΑ) (**παράρτημα 3**) ήταν να απορρίψει την προσφυγή των Σωματείων εναντίον της ΚΟΑΒ. Επισημαίνεται ότι, η απόφαση της ΑΔΕΑ προηγείτο κατά ένα περίπου χρόνο της πιο πάνω επιστολής του Υπουργείου Εσωτερικών.
- (γ) Η θέση του Προέδρου της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Άρσης Βαρών επισυνάπτεται ως **παράρτημα 4**. Σημειώνεται ότι, η εν λόγω επιστολή της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Άρσης Βαρών, αποστάληκε κατόπιν αιτήματος της ΚΟΑΒ, μέσω του οποίου παρατέθηκαν τα γεγονότα με βάση τις δικές της θέσεις.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτησή.

Απάντηση ημερομηνίας 11 Ιουνίου 2018 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.454, ημερομηνίας 20 Μαρτίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην επιστολή σας ημερομηνίας 21/03/18, με την οποία διαβιβάστηκε η πιο πάνω Ερώτηση προς τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος (ΥΓΑΑΠ) και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Ο έλεγχος και η φροντίδα των αιγοπροβάτων κατά την βόσκησή τους έξω από περικλειστο χώρο, ρυθμίζεται από τον περί Προβάτων και Αιγών (Άδεια Ποιμένων και Έλεγχος) Νόμο (ΚΕΦ. 91) του 1965. Με βάση την υπό αναφορά νομοθεσία, ο Έπαρχος έχει την αρμοδιότητα χορήγησης κατάλληλης άδειας σε κτηνοτρόφους για τη βόσκησή των ζώων τους έξω από περικλειστο χώρο, ως επίσης την ευθύνη σε συνεργασία με την οικεία Τοπική Αρχή για την ορθή εφαρμογή του Νόμου.

Όσον αφορά στην αποζημίωση των ιδιοκτητών για τις ζημιές που προκλήθηκαν στα αγροτεμάχια τους από την ανεξέλεγκτη βόσκησή, πληροφορείστε ότι το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος δεν εφαρμόζει κάποιο Σχέδιο που να προβλέπει αποζημίωση για το σκοπό αυτό.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Ιουνίου 2018 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.461, ημερομηνίας 21^{ης} Μαρτίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση που αφορά τη διαδικασία υποβολής προσφορών για τη χρήση του χώρου και της καφετέριας του παλαιού ΓΣΖ και υποβάλλω τα ακόλουθα, βάσει και της συνεισφοράς του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ):

- α. Ο ΚΟΑ έχει προκηρύξει διαγωνισμό για το παλαιό ΓΣΖ με αρ. 10Δ/2018, του οποίου η προθεσμία υποβολής προσφορών έληξε στις 25/05/2018.
- β. Η καθυστέρηση στην προκήρυξη του διαγωνισμού οφείλεται στο ότι εκκρεμούσε δικαστική διαμάχη μεταξύ του προηγούμενου επιτυχόντα προσφοροδότη και του ΚΟΑ, η οποία έχει ολοκληρωθεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Ιουνίου 2018 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.469, ημερομηνίας 28 Μαρτίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στο πιο πάνω ερώτημα και σας υποβάλλω τα ακόλουθα, βάσει και της συνεισφοράς του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ):

- α. Όσον αφορά στο 2016, από τα έσοδα της Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων, κατανεμήθηκαν συνολικά €661.692 και **κανένα** μέρος του ποσού αυτού δεν έχει δοθεί σε προσφυγικά σωματεία ή χαριστικές παροχές.
- β. Με βάση τον εγκεκριμένο από τη Βουλή των Αντιπροσώπων Τροποποιητικό Προϋπολογισμό του ΚΟΑ για το 2016, το πρόσθετο ποσό που δόθηκε σε προσφυγικά σωματεία και σε χαριστικές παροχές, προήλθε από άλλες εξοικονομήσεις του Οργανισμού και όχι από την Εθνική Αρχή Στοιχημάτων.

γ. Το ποσό της Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων, κατανεμήθηκε με βάση το Νόμο που την διέπει, τον περί Στοιχημάτων Νόμο του 2012 [Ν. 106(Ι)/2012)].»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Δεν υπάρχουν σήμερα θέματα εγγραφέντα για συζήτηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Είχαμε ζητήσει μαζί με την κ. Άννα Θεολόγου την εγγραφή του θέματος των προβλημάτων των δανειοληπτών και εγγυητών...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, δεν είναι μέσα στα εγγραφέντα θέματα; Το κοιτάξατε;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Μα είχαμε ζητήσει να εγγραφεί κατεπειγόντως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι εννοείς "είχατε ζητήσει";

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ζήτησα να κηρυχθεί επείγον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα για σήμερα;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να συζητηθεί σήμερα;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ε, δεν πρέπει να εγκριθεί τζιαι η εγγραφή του;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, ναι...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Αποφασίσαμε μόνοι μας εσείς τζι εγώ;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

(Γελώντας)

Ευχαριστώ πολύ για την ψήφο εμπιστοσύνης!

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι... Εν πάση περιπτώσει, εκ των πραγμάτων δεν μπορεί να συζητηθεί. Να το δούμε και να ακολουθηθεί...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Μα και η εγγραφή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να ακολουθηθεί η νενομισμένη διαδικασία.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Τζαι η εγγραφή πρέπει να εγκριθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, και η εγγραφή. Εγώ δεν έχω ενώπιόν μου έτσι αίτημα τώρα εδώ.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Αβέρωφ.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Επειδή, κύριε Πρόεδρε...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ!

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Επειδή για το θέμα υπήρξε και συζήτηση στην επιτροπή Οικονομικών, εμείς δεν έχουμε πρόβλημα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, μα εννά ανοίξετε το θέμα τώρα έτσι όπως πάτε!

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Όι... Ναι, για να πω τη θέση του κόμματός μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι; Αν θα συζητηθεί ή αν δε θα συζητηθεί;

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Δεν έχουμε πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα δεν το έχουμε...

Κύριε Αβέρωφ, ένα λεπτό.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Δεν υπάρχει θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν το έχετε ενώπιόν σας, για να αποφασίσετε αν θα κηρυχθεί κατεπείγον ή όχι.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λάθος ή σωστό, δεν το έχετε ενώπιόν σας.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την Παρασκευή, 22 Ιουνίου 2018, στις 11.00 π.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Προσφύγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.01.058.094-2017).
2. Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου της κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά και των κ. Νίκου Κέττηρου και Στέφανου Στεφάνου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.027-2018).
3. Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.01.058.134-2017).
4. Ο περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.01.058.135-2017).
5. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ακαδημαϊκό Προσωπικό) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.068-2017).
6. Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.123-2018).
7. Οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Πρόγραμμα Παιδαγωγικής Κατάρτισης των Υποψηφίων Εκπαιδευτικών Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευσης) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.054-2018).
8. Ο περί Ενοποιήσεως και Αναδιανομής Αγροτικών Κτημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.090-2018).
9. Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.091-2018).
10. Οι περί Ενοποιήσεως και Αναδιανομής Αγροτικών Κτημάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.036-2018).
11. Ο περί των Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.018-2018).
12. Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.027-2018).
13. Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.028-2018).
14. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.029-2018).
15. Ο περί Υφυπουργού παρά τω Προέδρω σε θέματα Τουρισμού και Υφυπουργείου Τουρισμού Νόμος του 2016.
(Αρ. Φακ. 23.01.057.157-2016).
16. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας και του Εθνικού CSIRT του 2018 Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.113-2018).

17. Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.033-2018).
18. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Γαλλικής Δημοκρατίας για Συνεργασία σε Θέματα Άμυνας (Κυρωτικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.064-2018).
19. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Τεχνικός Έλεγχος και Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2014.
(Αρ. Φακ. 23.01.055.214-2014).
20. Ο περί Λιμενεργατών (Ρύθμιση Απασχόλησης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.048-2018).
21. Ο περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.104-2018).
22. Ο περί Πτώχευσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017.
(Πρόταση νόμου των κ. Κωστή Ευσταθίου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και Μιχάλη Γιωργάλλα εκ μέρους της Αλληλεγγύης και της κ. Άννας Θεολόγου, βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου).
(Αρ. Φακ. 23.02.058.120-2017).
23. Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.01.058.195-2017).
24. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.092-2017).
25. Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.093-2017).
26. Οι περί του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας (Πρόσληψη, Προαγωγή και Υπηρεσία Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.044-2018).
27. Ο περί Πρόληψης της Χρήσης και Διάδοσης Ναρκωτικών και Άλλων Εξαρτησιογόνων Ουσιών (Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.116-2018).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

«Η ανησυχητική έξαρση του εγκλήματος στην Κύπρο».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Άριστου Δαμιανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.05.051.001-2018).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 6.00 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αδάμου Αδάμος	Λιλλήκας Γιώργος
Αριστείδου Μαριέλλα	Λουκαΐδης Γιώργος
Γεωργίου Γεώργιος	Μαυρίδης Μάριος

Γεωργίου Κ. Γιώργος	Μαύρου Ελένη
Γεωργίου Τ. Γιώργος	Μουσιούττας Μαρίνος
Γιωργάλλας Μιχάλης	Μυλωνάς Παύλος
Δαμιανού Άριστος	Μυριάνθους Ηλίας
Δημητρίου Αννίτα	Νεοφύτου Αβέρωφ
Δημητρίου Δημήτρης	Νουρής Νίκος
Δίπλαρος Ευθύμιος	Ορφανίδης Χρίστος
Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Παπαγιάννης Λίνος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Παπαδόπουλος Νικόλας
Θεολόγου Άννα	Περδίκης Γιώργος
Θεοπέμπτου Χαράλαμπος	Πιπτοκοπίτης Χαράλαμπος
Κάρουλλας Γιώργος	Προκοπίου Γεώργιος
Καυκαλιάς Αντρέας	Σάββα Ευανθία
Κέττηρος Νίκος	Σιζόπουλος Μαρίνος
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Σταύρου Ελένη
Κουλίας Ζαχαρίας	Στεφάνου Στέφανος
Κουλλά Ονούφριος	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κυπριανού Ανδρέας	Τορναρίτης Νίκος
Κυπριανού Άντρος	Φακοντής Αντρέας
Κυριακίδου Στέλλα	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγιάννης Κυριάκος
Κώστα Κώστας	Χρίστου Χρίστος
Λεωνίδου Πανίκος	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαχτεσιάν Βαρτκές

Μαντοβάνη Αντωνέλλα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στην Παγκόσμια Ημέρα κατά της Ερημοποίησης και της Ξηρασίας και στην Παγκόσμια Ημέρα Προσφύγων.
 - α. Συζήτηση (Μ. Σιζόπουλος, Πρόεδρος, Α. Νεοφύτου, Γ. Λιλλήκας, Ν. Παπαδόπουλος, Γ. Λουκαΐδης, Γ. Περδίκης, Μ. Γιωργάλλας) για την πρόταση νόμου «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», έπειτα από εισήγηση του κ. Μαρίνου Σιζόπουλου για σχετική τροποποίηση του συντάγματος.
 - β. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», αγορεύσεις και συζήτηση (Μ. Γιωργάλλας, Χρ. Χρίστου, Γ. Περδίκης, Γ. Λιλλήκας, Μ. Σιζόπουλος, Π. Λεωνίδου, Γ. Λουκαΐδης, Α. Νεοφύτου, Ν. Παπαδόπουλος, Άντρος Κυπριανού, Πρόεδρος) και ψήφισή της σε νόμο.
2. Έκθεση για τους αναπεμφθέντες νόμους «Ο περί Προστασίας της Πατρότητας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», αγορεύσεις και συζήτηση (Α. Φακοντής, Γ. Περδίκης, Η. Μυριάνθους, Ανδρέας Κυπριανού, Χρ. Ερωτοκρίτου, Γ. Λιλλήκας, Μ. Μουσιούττας) και απόρριψη των αναπομπών.
3. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
4. Ερωτήσεις βουλευτών:

Χρήση, συλλογή και ανακύκλωση μαγειρικών ελαίων και μηχανέλαιων - Μεταφορά υπέρβαρων ασθενών με ασθενοφόρα - Η πληρότητα σκαφών στις κυπριακές μαρίνες - Σχέδιο επιδόματος για στρατιώτες του 1974, αιχμαλώτους και παθόντες πολέμου - Μη απάντηση Υπουργικού Συμβουλίου σε επιστολή παραίτησης (εμπιστευτική ερώτηση) - Μη ανέγερση αιθουσών πολλαπλής χρήσεως στα σχολεία - Αίθουσα πολλαπλής χρήσης στα δημοτικά σχολεία Μουτταγιάκας και Αγκλεισίδων - Μίσθωση ταχύπλου σκάφους - Διασύνδεση κυπριακών εταιρειών με κατηγορούμενο στις ΗΠΑ για παράνομη διακίνηση χρημάτων.

5. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Αίτημα για κλείσιμο των ανοικτών και μη χρησιμοποιούμενων φρεατίων - Προβλήματα του διοικητικού συμβουλίου της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Άρσης Βαρών - Παράνομη βόσκηση στην περιοχή Νατάς - Καθυστέρηση στην υποβολή προσφορών για το παλαιό ΓΣΖ - Η κατανομή του ποσοστού που δίνεται στον ΚΟΑ από την Αρχή Στοιχημάτων.

Τιμή €3,50